

Beslissing

(B)2227

14 mei 2021

Beslissing tot vaststelling van de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme

Artikel 7undecies, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de
organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUD

INHOUD	2
INLEIDING	5
1. WETTELIJK KADER.....	5
2. ANTECEDENTEN.....	7
2.1. Algemeen	7
2.2. Openbare raadplegingen	10
2.2.1. Wat betreft de verplichting om vooraf een openbare raadpleging over de ontwerpbeslissing te organiseren	10
2.2.2. Wat betreft de raadpleging PRD 2150	12
2.2.3. Wat betreft de raadpleging PRD 2230	12
3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL.....	13
3.1. Overeenstemming van het Voorstel met de wettelijk voorgeschreven minimuminhoud	13
3.1.1. Expliciete verwijzing naar de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in paragraaf 8, met betrekking tot het recht om deel te nemen aan de prekwalificatieprocedure (art. 7undecies, § 12, derde lid, 1°)	13
3.1.2. Criteria en modaliteiten voor de prekwalificatie voor deelname aan de veilingen bedoeld in artikel 7undecies, § 10, en aan de secundaire markt (art. 7undecies, § 12, derde lid, 2°)	14
3.1.3. Modaliteiten met betrekking tot de kennisgeving omtrent niet-aangeboden capaciteit bedoeld in paragraaf 10, voorlaatste lid (art. 7undecies, § 12, derde lid, 3°)	16
3.1.4. Veilingsmodaliteiten onverminderd de toepassing van de veilingmethode bepaald in of in overeenstemming met paragraaf 10, laatste lid (art. 7undecies, § 12, derde lid, 4°)	17
3.1.5. Beschikbaarheidsverplichtingen en de verplichtingen voorafgaand aan de periode van capaciteitslevering voor de capaciteitsleveranciers, en de boetes voor het niet-naleven van deze verplichtingen (art. 7undecies, § 12, derde lid, 5°)	17
3.1.6. Financiële garanties die de capaciteitsleveranciers moeten leveren (art. 7undecies, § 12, derde lid, 6°)	17
3.1.7. Mechanismen voor de organisatie van de secundaire markt (art. 7undecies, § 12, derde lid, 7°)	17
3.1.8. Nadere regels voor de uitwisseling van informatie en de regels die de transparantie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme waarborgen (art. 7undecies, § 12, derde lid, 8°)	17
3.1.9. Uiterlijke datum waarop iedere houder van niet bewezen capaciteit zijn dossier vervolledigt met de betreffende leveringspunten (art. 7undecies, § 12, derde lid, 9°).....	18
3.2. Wat betreft de conformiteit van het Voorstel met de wettelijk vastgelegde doelstellingen	18
3.2.1. Naleving van de doelstelling om de mededinging te stimuleren.....	19
3.2.2. Naleving van de doelstelling om marktmanipulatie, concurrentiebeperkend gedrag en oneerlijke handelspraktijk te voorkomen	20
3.2.3. Overeenstemming met de doelstelling om de economische efficiëntie van het mechanisme te verzekeren	21

3.2.4.	Naleving van de doelstelling om de technische beperkingen van het net en de behandeling van aanvragen voor aansluiting te respecteren	21
4.	DOOR DE CREG AAN HET VOORSTEL AANGEBRACHTTE WIJZIGINGEN	22
4.1.	Waarschuwing.....	22
4.2.	Hoofdstuk 2 – Algemene bepalingen.....	22
4.2.1.	Inwerkingtreding van de regels	22
4.2.2.	Interpretatie	23
4.2.3.	Kennisgevingen.....	23
4.2.4.	Audit	23
4.2.5.	Juistheid van de gegevens	23
4.2.6.	Periode van vertrouwelijkheid van de informatie.....	23
4.3.	Hoofdstuk 3 - Definities	24
4.4.	Hoofdstuk 5 - prekwalficatieprocedure	24
4.4.1.	Problematiek van de capaciteitsreservering en -toewijzing	24
4.4.2.	Inzet voor energietransitie	25
4.4.3.	Prekwalficatievoorwaarden.....	26
4.4.4.	Prekwalficatievoorwaarden.....	26
4.4.5.	Onderzoek van de ingediende informatie.....	26
4.4.6.	Audits.....	28
4.4.7.	Nominaal Referentievermogen	28
4.4.8.	<i>Opt-out</i> Notificatie.....	29
4.4.9.	Automatische bijwerking van het prekwalficatie dossier door Elia	29
4.4.10.	Timing voor het schrappen van (een) leveringspunt(en) uit een Geaggregeerde CMU30	
4.4.11.	Communicatie met de CREG	30
4.5.	Hoofdstuk 6 – Veilingproces	31
4.5.1.	<i>Dummy</i> Biedingen	31
4.5.2.	Veilingresultaten	31
4.6.	Hoofdstuk 7 – Ondertekening van het Capaciteitscontract	32
4.7.	Hoofdstuk 8 – Preleveringscontrole	32
4.7.1.	Bepaling van de Verplichting tot Prelevering.....	32
4.7.2.	Preleveringspenaliteiten	33
4.7.3.	Aangegeven Day-aheadprijs.....	34
4.8.	Hoofdstuk 9 – beschikbaarheidsverplichting.....	36
4.8.1.	Niet-beschikbare capaciteiten.....	36
4.8.2.	Toepassing van de Beschikbaarheidscontrole tijdens de AMT-momenten	36
4.8.3.	Berekening van de Onbeschikbaarheidscapaciteit	37
4.9.	Hoofdstuk 10 – Secundaire Markt	38
4.10.	Hoofdstuk 11 – Financiële garanties.....	39

4.10.1.	Garantie van de Verbonden Onderneming	39
4.11.	Hoofdstuk 12 - Terugbetalingsverplichting.....	39
4.11.1.	Wijziging van de NEMO van een CMU	39
4.11.2.	Uitoefenprijs.....	40
4.11.3.	Betwisting.....	40
4.11.4.	Indiening van het aanvraagformulier	40
4.11.5.	Problemen met netbeperkingen	41
4.12.	Hoofdstuk 13 – Aansprakelijkheid en overmacht.....	41
4.13.	Hoofdstuk 14 - Geschillen	43
4.14.	Hoofdstuk 16 – Transparantie en motivering.....	44
4.15.	Behandeling van Geaggregeerde CMU met een meerjarencontract	45
5.	AANPASSINGEN AAN TE BRENGEN AAN DE VOLGENDE WERKINGSREGELS.....	47
5.1.	Aanpassingen met betrekking tot het hele document	47
5.2.	Punctuele aanpassingen	47
5.2.1.	Prekwalificatie	47
5.2.2.	Veilingen.....	47
5.2.3.	Controle inzake beschikbaarheid	48
5.2.4.	Secundaire markt	48
5.2.5.	Modaliteiten van de terugbetalingsverplichting.....	49
5.2.6.	Financiële garantie § 879	49
5.2.7.	Transparantie	50
6.	CONCLUSIE	51
	BIJLAGE 1	53
	BIJLAGE 2	54

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) stelt hierna de werkingsregels van de capaciteitsvergoedingsmarkt vast (hierna de “Werkingsregels”).

Deze Werkingsregels worden vastgesteld op basis van een voorstel van werkingsregels van de capaciteitsvergoedingsmarkt (hierna het “Voorstel”) dat op 2 april 2021 in het Engels en op 30 april 2021 in het Frans en het Nederlands werd voorgesteld aan de CREG door Elia Transmission Belgium NV (“Elia”).

Onderhavige beslissing bevat de volgende hoofdstukken:

- Wettelijk kader (hoofdstuk 1);
- Antecedenten (hoofdstuk 2);
- Analyse van het voorstel in het licht van de elektriciteitswet (hoofdstuk 3);
- Wijzigingen van het voorstel (hoofdstuk 4);
- Aan te brengen aanpassingen aan de volgende Werkingsregels (hoofdstuk 5);
- Conclusie (hoofdstuk 6)

De Werkingsregels worden in bijlage 1 van deze beslissing toegevoegd.

Deze beslissing werd goedgekeurd door het Directiecomité van de CREG via een schriftelijke procedure op 14 mei 2021.

1. WETTELIJK KADER

1. Artikel 7undecies, § 12 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna de 'Elektriciteitswet') zoals ingevoegd door de wet van 15 maart 2021, bepaalt het volgende:

"§ 12. De commissie stelt, op voorstel van de netbeheerder die voorafgaand de marktdeelnemers raadpleegt, de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vast.

Deze werkingsregels beogen:

1° de concurrentie in de veilingen zoveel mogelijk te stimuleren;

2° elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk, te voorkomen;

3° de economische efficiëntie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme te verzekeren om ervoor te zorgen dat de toegekende capaciteitsvergoedingen passend en evenredig zijn en dat de mogelijke negatieve effecten op de goede werking van de markt zo beperkt mogelijk zijn;

4° de technische beperkingen van het net te respecteren en rekening te houden met de bepalingen van het technisch reglement betreffende de indiening en de behandeling van aanvragen voor aansluiting aan het transmissienet en het afsluiten van

aansluitingscontracten, onverminderd de technische beperkingen en verplichtingen die van toepassing zijn voor capaciteiten die aangesloten worden op andere netten.

De werkingsregels omvatten in het bijzonder:

1° een expliciete verwijzing naar de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in paragraaf 8, wat betreft het recht tot deelname aan de prekwalificatieprocedure;

2° de criteria en nadere regels inzake prekwalificatie op grond waarvan het recht wordt verleend tot deelname aan de veiling bedoeld in paragraaf 10, en aan de secundaire markt. In ieder geval gelden de volgende criteria als prekwalificatiecriteria:

a) indien de beoogde investering een activiteit impliceert waarvoor een vergunningsplicht geldt krachtens artikel 4, § 1, beschikt de indiener van het prekwalificatiedossier over een productievergunning bedoeld in artikel 4, uiterlijk twintig dagen voorafgaand aan de uiterste indieningsdatum van de biedingen in het kader van de veiling bedoeld in paragraaf 10;

b) de naleving van de CO₂-emissiegrenswaarden, bepaald overeenkomstig art 22, § 4 a) en b) van de Verordening (EU) nr. 2019/943;

3° de modaliteiten met betrekking tot de kennisgeving omtrent niet-aangeboden capaciteit bedoeld in paragraaf 10, voorlaatste lid;

4° de veiligheidsmodaliteiten onverminderd de toepassing van de veiligingsmethode bepaald in of in overeenstemming met paragraaf 10, laatste lid;

5° de beschikbaarheidsverplichtingen en de verplichtingen voorafgaand aan de periode van capaciteitslevering voor de capaciteitsleveranciers, en de boetes voor het niet naleven van deze verplichtingen;

6° de financiële garanties die de capaciteitsleveranciers moeten leveren;

7° ten laatste één jaar voor de eerste periode van capaciteitslevering, de mechanismen ter organisatie van de secundaire markt;

8° de nadere regels voor de uitwisseling van informatie en de regels die de transparantie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme waarborgen;

9° de uiterlijke datum waarop iedere houder van niet bewezen capaciteit zijn dossier vervolledigt met de betreffende leveringspunten.

De netbeheerder dient jaarlijks uiterlijk op 1 februari bij de commissie en de Algemene Directie Energie zijn voorstel in voor de werkingsregels. Uiterlijk op 15 mei publiceren de commissie en de netbeheerder de werkingsregels op hun website.

De werkingsregels hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan de werkingsregels wijzigen of, in de plaats van de commissie optreden indien deze in gebreke blijft de werkingsregels vast te stellen.

[...]"

2. Het voormelde artikel 7undecies, § 12 vervangt een vergelijkbare bepaling (artikel 7undecies, § 8 van de Elektriciteitswet, ingevoegd door een wet van 22 april 2019 en nooit in werking getreden) van de Elektriciteitswet. Deze bepaling kende aan de CREG echter enkel een bevoegdheid toe om het door de netbeheerder geformuleerde voorstel van werkingsregels goed te keuren.

3. Met deze beslissing wordt uitvoering gegeven aan artikel 7undecies, § 12 van de Elektriciteitswet.

4. In het kader van deze beslissing moet ook rekening worden gehouden met artikel 22 van de Europese verordening (EU) 2019/943 van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (hierna de "Verordening 2019/943"), waarin met name het volgende is bepaald:

"1. Capaciteitsmechanismen:

a) zijn tijdelijk;

b) leiden niet tot onnodige marktverstoringen en beperken de zone-overschrijdende handel niet;

c) gaan niet verder dan wat nodig is om de in artikel 20 bedoelde zorgpunten met betrekking tot de toereikendheid aan te pakken;

d) selecteren capaciteitsaanbieders via een transparante, niet-discriminerende en concurrerende procedure;

e) bieden stimulansen voor capaciteitsaanbieders om op momenten waarop systeemstress verwacht wordt beschikbaar te blijven;

f) waarborgen dat de vergoeding wordt bepaald via de concurrerende procedure;

g) bepalen de technische voorwaarden voor de deelname van capaciteitsaanbieders voordat de selectieprocedure van start gaat;

h) staan open voor deelname van alle hulpbronnen die de vereiste technische prestaties kunnen verstrekken, met inbegrip van energieopslag en vraagzijdebeheer;

i) leggen passende sancties op aan capaciteitsaanbieders die niet beschikbaar zijn in tijden van systeemstress.

[...]

3. Naast de voorschriften van lid 1, geldt voor capaciteitsmechanismen, afgezien van strategische reserves:

a) dat zij zo dienen te worden opgezet dat verzekerd wordt dat de prijs die voor het beschikbaar houden wordt betaald, automatisch naar nul tendeert wanneer de omvang van het aangeboden vermogen naar verwachting afdoende is om te voldoen aan de omvang van de vraag naar vermogen;

b) dat zij de participerende middelen alleen dienen te vergoeden naargelang hun beschikbaarheid, en dienen te verzekeren dat deze vergoeding geen gevolgen heeft voor de beslissing van de capaciteitsaanbieder om al dan niet elektriciteit op te wekken;

c) dat zij dienen te waarborgen dat capaciteitsverplichtingen overgedragen kunnen worden tussen in aanmerking komende capaciteitsaanbieders."

2. ANTECEDENTEN

2.1. ALGEMEEN

5. Na de voorstelling door de netbeheerder tijdens een aantal *taskforces* met de marktdeelnemers van de grote lijnen van het ontwerp van het capaciteitsvergoedingsmechanisme heeft Elia op 25 november 2019 op haar website een eerste voorstel van werkingsregels van het

capaciteitsvergoedingsmechanisme (“Market Rules for the Capacity Remuneration Mechanism”) gepubliceerd.

6. Op 18 december 2019 heeft de Belgische Staat de Europese Commissie kennis gegeven van het Belgische capaciteitsvergoedingsmechanisme overeenkomstig artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Een van de bij het kennisgevingsdossier gevoegde documenten was het oorspronkelijke voorstel van werkingsregels.

7. De CREG heeft dit document geanalyseerd en tussen 12 maart en 15 mei 2020 meer dan vijfhonderd opmerkingen hierover aan Elia overgemaakt.

8. De *taskforces* over het ontwerp van werkingsregels zijn opnieuw aan de slag gegaan in de loop van mei 2020. Parallel daarmee hebben Elia en de CREG een aantal bilaterale vergaderingen gehouden naar aanleiding van de opmerkingen van de CREG over het op 25 november 2019 gepubliceerde ontwerp.

9. Elia heeft tussen 28 augustus en 25 september 2020 een raadpleging van de netgebruikers met betrekking tot het Voorstel georganiseerd.

10. Op 7 oktober 2020 werd op de site van het Directoraat-generaal Concurrentie van de Europese Commissie de beslissing van 21 september 2020 gepubliceerd waarmee de Europese Commissie een formele onderzoeksprocedure start in het dossier betreffende het Belgische capaciteitsvergoedingsmechanisme (SA. 54915 (2019/N))¹.

Geen van de door de Europese Commissie aan de orde gestelde problematische punten had betrekking op het initiële Voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

11. Op 13 november 2020 heeft Elia haar “Voorstel van werkingsregels” bij de CREG ingediend bij de CREG, in een Franse, Nederlandse en Engelse versie. Elia heeft bij deze gelegenheid ook een verslag van de raadpleging in het Engels ingediend.

12. De CREG heeft een openbare raadpleging over dit Voorstel gehouden tussen 27 november 2020 en 8 januari 2021.

13. Op 18 december 2020 stuurde de CREG de volgende brief naar Elia:

"De CREG is begonnen met de grondige analyse van het voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme, ingediend door Elia op 13 november.

In de bijlage vindt u de informele opmerkingen over de hoofdstukken 6 en 7. We hopen dat u ze goed ontvangt.

Op basis van onze eerste analyses denken we er goed aan te doen om er nu reeds op te wijzen dat de CREG zich ernstig zorgen maakt over de zeer middelmatige redactionele kwaliteit van het voorstel van werkingsregels. Deze slechte kwaliteit doet sterk afbreuk aan de duidelijkheid van de regels en maakt ze vaak moeilijk of onmogelijk te begrijpen – ondanks de basiskennis die de CREG heeft over het design. De transparantie van het mechanisme lijkt ons dan ook niet gewaarborgd.

In dit stadium zou de CREG een dergelijke versie van de werkingsregels dus niet kunnen goedkeuren.

Met het oog op het mogelijk maken van een goedkeuring raadt de CREG Elia ten stelligste aan (i) om zo goed mogelijk rekening te houden met de opmerkingen van de CREG over de reeds herlezen hoofdstukken en om op basis daarvan (ii) de revisie – maar bij voorkeur de volledige herschrijving – van de werkingsregels toe te vertrouwen aan (interne of externe)

---

¹ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202041/288236_2194736_5_2.pdf

personen die gespecialiseerd zijn in het opstellen van teksten en communicatie. In het licht van de analyses die reeds door onze diensten zijn verricht, lijkt het erop dat de vereiste herschrijving of revisie van meet af aan betrekking moet hebben op alle bepalingen van de werkingsregels. Ze moet zo snel mogelijk aan de CREG worden bezorgd, zodat zij haar goedkeuringsbevoegdheid binnen een redelijke termijn kan uitoefenen."

Bij deze brief was een document gevoegd met de talrijke opmerkingen van de CREG over de hoofdstukken 6 en 7 van het Voorstel.

14. Naar aanleiding van deze brief hebben Elia en de CREG een briefwisseling gevoerd waarin een akkoord werd bereikt (eind januari 2021) over een werkmethode die Elia in staat moet stellen om snel een nieuw voorstel van werkingsregels in te dienen, zodat de CREG gebruik kan maken van haar bevoegdheid om deze regels vast te stellen en uiterlijk op 15 mei 2021 te publiceren, overeenkomstig de elektriciteitswet.

15. Tussen 2 februari en 12 maart 2021 heeft de CREG haar talrijke opmerkingen over het Voorstel naar Elia gestuurd. Tegelijkertijd vonden bilaterale besprekingen plaats tussen de diensten van de CREG en die van Elia over de door Elia overwogen antwoorden op deze opmerkingen.

16. Tot slot heeft Elia op 2 april 2021 een nieuw Voorstel, uitsluitend in het Engels, ingediend bij de CREG en de Algemene Directie Energie van de FOD Economie.

17. Op 20 april 2021 heeft de CREG Elia een brief gestuurd met het verzoek om de Franse en Nederlandse versies van haar voorstel naar de CREG te sturen, uiterlijk op de laatste werkdag van april 2021.

18. Op 30 april 2021 heeft Elia haar nieuwe Voorstel van werkingsregels ingediend bij de CREG en de Algemene Directie Energie, in het Frans en het Nederlands.

19. Tegelijk heeft de CREG een beknopte openbare raadpleging georganiseerd, tussen 30 april en 7 mei 2021.

20. Naar aanleiding van bijkomende vragen van de CREG, en de publicatie in het Belgisch Staatsblad van 30 april van het koninklijk besluit van 28 april 2021 "*tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme*" heeft Elia de CREG op 5 mei 2021 via e-mail nog een gewijzigde versie van haar voorstel bezorgd. Op 6 mei 2021 werd nog een nieuw voorstel per mail overgemaakt.

21. In de brief van 12 mei 2021, vroeg de Minister van Energie aan de CREG om een bepaling op te nemen in de Werkingsregels die aan de Capaciteitshouders, die een Prekwalificatiedossier willen indienen voor een Additionele CMU die aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een Capaciteitscontract van vijftien jaar beantwoordt en aangedreven wordt door fossiele brandstoffen, oplegt om een aantal verbintenissen te onderschrijven in het kader van de energietransitie. Dit verzoek is ingegeven, omwille van de rechtszekerheid, teneinde te vermijden dat de marktpelers geconfronteerd worden met bijkomende vereisten na de vaststelling en publicatie van de Werkingsregels door de CREG, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat deze vereisten een solide juridische basis bezitten, wat door hun opname in de Werkingsregels het geval lijkt te zijn.

22. Op het ogenblik van de goedkeuring van deze beslissing door het directiecomité van de CREG had de Europese Commissie haar beslissing over de conformiteit van het Belgische capaciteitsvergoedingsmechanisme nog niet aangenomen.

2.2. OPENBARE RAADPLEGINGEN

2.2.1. Wat betreft de verplichting om vooraf een openbare raadpleging over de ontwerpbeslissing te organiseren

23. Artikel 7undecies, § 12 van de Elektriciteitswet voorziet dat de Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme door de CREG worden vastgesteld op voorstel van de netbeheerder die voorafgaand de markspelers raadpleegt. De netbeheerder moet dus een raadpleging over het voorstel van regels organiseren; die werd georganiseerd tussen 28 augustus en 25 september 2020.

24. Men kan zich afvragen of de CREG wettelijk gezien een openbare raadpleging moet organiseren omwille van de vele wijzigingen die Elia heeft aangebracht in de finale versie van haar voorstel ten opzichte van het voorstel dat in november 2020 aan de CREG werd overgemaakt en gelet op de wijzigingen aan dit voorstel die de CREG zelf overweegt goed te keuren.

25. Zoals *supra* vermeld (nr. 1) werd de Elektriciteitswet op 15 maart 2021 gewijzigd. Meer in het bijzonder werd het mechanisme voor de goedkeuring van de Werkingsregels ingrijpend gewijzigd. Vóór de wijziging van de Elektriciteitswet moesten de Werkingsregels door de CREG worden goedgekeurd op voorstel van de netbeheerder. Sinds de wijziging van de wet worden de Werkingsregels vastgesteld door de CREG, op voorstel van de netbeheerder; belangrijker nog is dat de wet nu het volgende bepaalt: *"de werkingsregels hebben slechts uitwerking na goedkeuring door de Koning en bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De Koning kan de werkingsregels wijzigen of, in de plaats van de commissie optreden indien deze in gebreke blijft de werkingsregels vast te stellen."*

26. Deze wijziging kwam er naar aanleiding van een opmerking van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in zijn advies over het voorontwerp van wet. Volgens die opmerking is de toekenning van een ruime regelgevende bevoegdheid aan een privéonderneming – de netbeheerder, die de werkingsregels voorstelt – of aan een onafhankelijke overheidsinstantie – de CREG, via de goedkeuring van dit voorstel – in strijd met de algemene beginselen van het publiek recht (met name: eenheid van de regelgevende macht; noodzaak van politieke controle). Volgens de memorie van toelichting bij het wetsontwerp heeft de toekenning aan de Koning van de bevoegdheid om de door de CREG vastgestelde werkingsregels goed te keuren om ze een bindend karakter te geven, tot gevolg dat het door de Raad van State gesignaleerde probleem is opgelost, aangezien de werkingsregels zo het voorwerp uitmaken van voldoende controle vanwege een politiek verantwoordelijke autoriteit voor de Kamers. Nog steeds volgens de memorie van toelichting beschikken de personen die zijn onderworpen aan de werkingsregels daarbij over een daadwerkelijk beroep voor een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege (de Raad van State)².

27. De doorgevoerde wijziging heeft belangrijke gevolgen. Aangezien enkel de goedkeuring bij koninklijk besluit rechtsgevolgen verleent aan de Werkingsregels, volgt hieruit immers dat de beslissing van de CREG tot vaststelling van deze regels op zich niet erkend is als een beslissing met dergelijke rechtsgevolgen. Met andere woorden, de beslissing van de CREG is geen beslissing in de juridische zin van het woord, aangezien zij geen bindende kracht heeft. Hieruit volgt dat tegen deze beslissing geen beroep bij het Marktenhof kan worden ingesteld. Zo heeft het Marktenhof in een arrest van 9 mei 2018 reeds geoordeeld dat een handeling van de CREG dwingende rechtsgevolgen moet hebben om vatbaar te zijn voor beroep krachtens artikel 29bis van de Elektriciteitswet, wat hier niet het geval is³. *Mutatis mutandis*, op grond van een gelijkaardige wetgeving, werd er in het arrest van 4 maart 2016

² *Parl.St.* Kamer, 2020-2021, DOC 55-1779/1, blz. 27-28.

³ Marktenhof, arrest 2017/AR/2099, in zaak EPEX SPOT

van de Raad van State geoordeeld dat tegen een door de FSMA vastgesteld reglement geen beroep kon worden ingesteld bij de Raad van State ⁴ en dat enkel tegen het koninklijk besluit tot goedkeuring van dit reglement beroep kon worden ingesteld.

28. De verplichting voor de CREG om vooraf een raadpleging te organiseren vloeit voort uit artikel 23, § 2bis van de Elektriciteitswet. Deze bepaling luidt als volgt:

"§ 2bis. De commissie geeft een volledige motivering en verantwoording voor haar beslissingen om de juridictionele toetsing ervan mogelijk te maken.

De regels die van toepassing zijn op deze motiveringen en rechtvaardigingen worden nader omschreven in het huishoudelijk reglement van het directiecomité, onder meer rekening houdend met de volgende principes:

- in de motivering wordt het geheel van de elementen opgenomen waarop de beslissing gesteund is;

- de elektriciteitsondernemingen hebben de mogelijkheid om, vooraleer een beslissing die hen betreft wordt genomen, hun opmerkingen te laten gelden;

- het gevolg dat aan deze opmerkingen wordt gegeven wordt gerechtvaardigd in de eindbeslissing;

- de akten met een individuele of collectieve draagwijdte die worden aangenomen in uitvoering van haar opdrachten alsook iedere voorbereidende akte, expertiseverslag, opmerking van de geconsulteerde partijen die ermee samenhangen worden gepubliceerd op de website van de commissie, met inachtneming van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of gegevens met een persoonlijk karakter." (Onderlijning door de CREG.)

29. Ter uitvoering van deze bepaling heeft het huishoudelijk reglement van de CREG voorzien in de modaliteiten voor de organisatie van voorafgaande (openbare) raadplegingen. Meer bepaald bevat het huishoudelijk reglement de volgende bepalingen:

"Art. 33. § 1. "Alvorens het een beslissing neemt, organiseert het directiecomité een openbare raadpleging, onverminderd de uitzonderingen bedoeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk. Een openbare raadpleging gebeurt door het lanceren van de raadpleging op de website van de commissie.

§ 2. In alle gevallen niet bedoeld in § 1, in het bijzonder in het kader van andere akten dan beslissingen die het overweegt, zoals voorstellen, adviezen, aanbevelingen, studies, onderzoeken, rapporten, verslagen en richtsnoeren, kan het directiecomité raadplegingen, openbare en/of niet-openbare, organiseren. [...]" (Onderlijning door de CREG.)

In artikel 2 van het huishoudelijk reglement wordt bovendien het volgende vastgelegd:

"Onder "beslissing" of "beslissingen" wordt in hoofdstukken 3 tot 5 ^[5] (met uitzondering van de artikelen 39, 6°, en 43) en in artikel 23, § 1, begrepen de beslissing of beslissingen van het directiecomité bedoeld in de artikelen 29bis en 29ter van de elektriciteitswet en de artikelen 15/20 en 15/20bis van de gaswet, met uitzondering van de beslissingen van het directiecomité inzake overheidsopdrachten."

30. Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de CREG wettelijk gezien geen (openbare) raadpleging moet organiseren vóór het nemen van een beslissing om Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme vast te leggen.

---

⁴ Raad van State, arrest n° 234.037, van 4 mei 2016, in zaak n.v. Settlements.

⁵ Het hoofdstuk van het huishoudelijk reglement van de CREG met betrekking tot de voorafgaande raadplegingen is hoofdstuk.

De CREG vond het echter opportuun om de opmerkingen van de marktspelers te verzamelen over bepaalde wijzigingen die ze overwoog aan te brengen aan het voorstel van Elia en bepaalde veranderingen van het Voorstel.

2.2.2. Wat betreft de raadpleging PRD 2150

31. Zoals eerder vermeld (*supra*, nr. 12), heeft de CREG het Voorstel van 13 november 2020 voorgelegd ter openbare raadpleging.

32. Gezien de fundamentele wijziging van het Voorstel naar aanleiding van de besprekingen tussen de CREG en Elia rekening houdend met de voorafgaande opmerkingen over het gebrek aan verplichting om een openbare raadpleging te organiseren, is de CREG van oordeel dat het niet zinvol is om in te gaan op de opmerkingen die haar in het kader van deze openbare raadpleging werden bezorgd.

2.2.3. Wat betreft de raadpleging PRD 2230

33. Zoals eerder vermeld (*supra*, nr. 19), heeft de CREG tussen 30 april en 7 mei 2021 een openbare raadpleging georganiseerd over de aangebrachte en aan te brengen wijzigingen in het Voorstel.

34. De volgende marktspelers hebben hun schriftelijke opmerkingen binnen de vastgestelde termijn ingediend:

- BASF;
- RWE Supply and Trading;
- Febeliec;
- KBC Bank;
- Engie;
- Flexcity;
- Rent-a-Port Green Energy en SRIW Environnement
- Zandvliet Power;
- Elia;
- Febeg.

Centrica Business Solutions heeft haar opmerkingen te laat ingediend; deze worden bijgevolg niet verwerkt.

Met uitzondering van het antwoord van KBC Bank, waren alle ontvangen reacties niet-vertrouwelijk.

35. Het raadplegingsverslag is in bijlage 2 van de voorliggende Beslissing opgenomen.

3. ANALYSE VAN HET VOORSTEL

3.1. OVEREENSTEMMING VAN HET VOORSTEL MET DE WETTELIJK VOORGESCHREVEN MINIMUMINHOUD

36. In dit onderdeel vergewist de CREG zich ervan dat de minimale inhoud van de Werkingsregels, zoals opgesomd in artikel 7*undecies*, § 12, derde lid van de Elektriciteitswet, wel degelijk is opgenomen in het Voorstel.

3.1.1. **Expliciete verwijzing naar de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in paragraaf 8, met betrekking tot het recht om deel te nemen aan de prekwalificatieprocedure (art. 7*undecies*, § 12, derde lid, 1°)**

37. Artikel 7*undecies*, § 8 van de Elektriciteitswet belast de Koning met het bepalen van de ontvankelijkheidscriteria wat betreft het recht tot deelname aan de prekwalificatieprocedure. Deze criteria omvatten onder meer:

- de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen, het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure;
- de minimumdrempel in MW, na toepassing van de reductiefactoren, waaronder de capaciteitshouders niet kunnen deelnemen aan de prekwalificatieprocedure;
- de voorwaarden en modaliteiten waaronder de houders van onrechtstreekse buitenlandse capaciteit kunnen deelnemen aan de prekwalificatieprocedure. Deze voorwaarden en modaliteiten worden vastgesteld voor het eerste leveringsjaar, na advies van de commissie en van de netbeheerder; zij houden rekening met de verwachte effectieve bijdrage van deze capaciteit tot de bevoorradingszekerheid van België en met het afsluiten van akkoorden onder de betrokken netbeheerders.

38. In artikel 7*undecies*, § 8 van de Elektriciteitswet worden wel nog andere vereisten voor de deelneming aan de prekwalificatieprocedure opgesomd (deelnameverplichting voor productie-eenheden; verplichting om over een productievergunning te beschikken of een aanvraag voor een vergunning te hebben ingediend; voorwaarden voor deelname van rechtstreekse buitenlandse capaciteiten enz.). Uit de bewoordingen die worden gebruikt in artikel 7*undecies*, § 12, derde lid, 1° volgt echter dat enkel de ontvankelijkheidscriteria worden beoogd "*die recht geven tot deelname aan de prekwalificatieprocedure*", met andere woorden de hierboven opgesomde criteria (nr. 37)⁶.

39. In dit verband merkt de CREG op dat het Voorstel, in § 59, een mechanisme voor nalevingscontrole bevat waarbij de CRM-kandidaat de naleving garandeert (en zich ertoe verbindt deze naleving te handhaven) van een bepaald aantal regels, en in het bijzonder van de selectiecriteria die zijn vastgesteld in artikel 7*undecies*, § 8, al. 1, 1° en 2°, van de Elektriciteitswet. Op die manier bevat het Voorstel inderdaad een verwijzing naar die criteria.

Deel 17.3 van het Voorstel verwijst dan weer naar de voorwaarden van het (in voorbereiding zijnde) koninklijk besluit "tot vaststelling van de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in artikel 7*undecies*, § 8, eerste lid, 3°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de voorwaarden en modaliteiten waaronder houders van onrechtstreekse buitenlandse

---

⁶Zie in die zin de memorie van toelichting van de wet van 15 maart 2021, *Parl.St. Kamer*, 2020-2021, nr. 55-1779/1, blz. 22.

capaciteit kunnen deelnemen aan de prekwalificatieprocedure in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme”.

40. De CREG is bijgevolg van mening dat het Voorstel voldoet aan de vereiste die is vermeld in artikel 7undecies, § 12, derde lid, 1°.

3.1.2. Criteria en modaliteiten voor de prekwalificatie voor deelname aan de veilingen bedoeld in artikel 7undecies, § 10, en aan de secundaire markt (art. 7undecies, § 12, derde lid, 2°)

41. In het algemeen stelt de CREG vast dat in hoofdstuk 5 van het Voorstel de voorwaarden en modaliteiten voor prekwalificatie worden uiteengezet. In § 168 van het Voorstel wordt uitdrukkelijk bepaald dat wanneer een capaciteitsmarkteenheid ('CMU') met succes wordt geprekwalificeerd, de daaraan gekoppelde CRM-kandidaat wordt beschouwd als een Geprekwalificeerde CRM-kandidaat en daardoor toegang krijgt tot de Veilingen en de Secundaire Markt.

42. Artikel 7undecies, § 12, derde lid, 2° stelt bovendien twee specifieke prekwalificatiecriteria vast die in de Werkingsregels opgenomen moeten zijn.

3.1.2.1. criterium in verband met de productievergunning

43. Artikel 7undecies, § 12, derde lid, 2°, a) stelt het volgende prekwalificatiecriterium vast dat in de Werkingsregels opgenomen moet zijn:

"Indien de beoogde investering een activiteit impliceert waarvoor een vergunningsplicht geldt krachtens artikel 4, § 1, beschikt de indiener van het prekwalificatiedossier over een productievergunning bedoeld in artikel 4, uiterlijk twintig dagen voorafgaand aan de uiterste indieningsdatum van de biedingen in het kader van de veiling bedoeld in paragraaf 10."

44. In dit verband bevat het Voorstel de volgende bepalingen:

- in het mechanisme voor de conformiteitscontrole (zie *supra*, nr. 39) wordt vermeld (§ 59) dat de CRM-kandidaat, indien van toepassing, de naleving van de eisen in verband met de productievergunning als gedefinieerd in artikel 4 van de Elektriciteitswet, moet verzekeren;
- in de tabel in § 67 wordt de vereiste van artikel 7undecies, § 8, vierde lid van de Elektriciteitswet overgenomen, die als volgt luidt: *"Op straffe van niet-ontvankelijkheid van het prekwalificatiedossier, beschikt een capaciteitshouder die met toepassing van artikel 4, § 1, vergunningsplichtig is, over een productievergunning, zoals bedoeld in artikel 4 voor de betreffende capaciteit, of heeft voornoemde capaciteitshouder een aanvraag ingediend voor het verkrijgen van een productievergunning voor deze capaciteit uiterlijk binnen vijftien dagen volgend op de publicatie van de instructie tot organisatie van een veiling bedoeld in paragraaf 6, eerste lid."* Er wordt ook vermeld dat een capaciteitsmarkteenheid, om te worden geprekwalificeerd, haar productievergunning moet hebben verkregen binnen de in *"artikel 7undecies, § 10, tweede lid"* genoemde periode;
- in § 90 wordt bepaald dat geen enkele wijziging mag worden aangebracht in het prekwalificatiedossier tussen 1 september en 31 oktober, met uitzondering van met name *"informatie in verband met de productievergunning"*.
- in bijlage A.13, wordt het volgende vermeld:

"Als bewijs van de indiening van een aanvraag voor een productievergunning controleert ELIA of:

- *Het document is ondertekend door de CRM-kandidaat en de FOD Economie;*
- *De productievergunning minstens vijftig Werkdagen voor het begin van de indieningsperiode van het Prekwalificatiedossier bij de FOD Economie is ingediend;*
- *De aanvraag minstens vijftig Werkdagen voor het begin van de indieningsperiode van het Prekwalificatiedossier bij de FOD Economie is ingediend."*

45. In de eerste plaats merkt de CREG op dat het prekwalificatiecriterium zoals bepaald in de elektriciteitswet de netbeheerder (belast met de prekwalificatie krachtens de elektriciteitswet) uitdrukkelijk verplicht om na te gaan of de CRM-kandidaat die een CMU wil prekwalificeren die overeenkomstig artikel 4 van de Elektriciteitswet onderworpen is aan een productievergunning, daadwerkelijk over deze vergunning beschikt, ten laatste twintig dagen voor de uiterste datum voor het indienen van de offertes, dus uiterlijk op 10 september.

46. Volgens de CREG is dit criterium effectief opgenomen in het Voorstel. In de tabel in § 67 wordt bepaald dat de CMU moet beschikken over een productievergunning binnen de in artikel 7undecies, § 10, tweede lid bepaalde termijn, met name uiterlijk twintig dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van de offertes. Het voorstel staat de CRM-kandidaat bovendien toe om zijn dossier hierover te vervolledigen na 1 september.

47. De CREG merkt echter op dat er ruimte is voor verbetering in de manier waarop dit criterium in het Voorstel wordt geformuleerd. Immers:

- het in § 59 van het voorstel beschreven conformiteitscontrolemechanisme vereist slechts van de CRM-kandidaat dat hij waarborgt dat hij, waar van toepassing, voldoet aan de in artikel 4 van de elektriciteitswet: aldus vereist het voorstel slechts van de kandidaat dat hij waarborgt dat hij over een vergunning zal beschikken voordat hij zijn capaciteit in dienst neemt, zoals artikel 4 van de wet vereist;
- de verwijzing naar de in tabel van § 67 van het artikel 7undecies, § 10, al. 2 vermelde termijn is niet erg duidelijk: het zou de voorkeur verdienen de toepasselijke termijn expliciet te vermelden;
- de mogelijkheid om het Prekwalificatiedossier na 1 september aan te vullen is eveneens onduidelijk omdat ze de deur lijkt open te zetten voor de invoering van een aanvulling op het Prekwalificatiedossier na 10 september;
- de termijnen vermeld in bijlage A.13 zijn niet realistisch en worden daarom aangepast door dit besluit.

48. Onder voorbehoud van wat hierboven is vermeld, is de CREG bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 2°, a).

3.1.2.2. Criterium in verband met de naleving van de limieten op het vlak van de CO₂-uitstoot

49. Artikel 7undecies, § 12, derde lid, 2°, b) voorziet specifiek in een tweede prekwalificatiecriterium dat in de werkingsregels moet worden opgenomen:

"de naleving van de CO₂-emissiegrenswaarden, bepaald overeenkomstig artikel 22, § 4, a) en b) van Verordening (EU) nr. 2019/943."

50. In dit verband stelt het voorstel, naast het conformiteitscontrolemechanisme, een mechanisme in waarbij in wezen:

- het prekwalificatiedossier bepaalde informatie en attesten in verband met de CO₂-uitstoot moet bevatten (zie de tabel in § 67 van het voorstel);

- de controle *ex ante* (afwijzing/goedkeuring) van de doorgegeven informatie op het vlak van CO2 wordt uitgevoerd door Elia op het advies (positief of negatief) van de FOD Economie, in het kader van het onderzoek van het prekwalificatiedossier (§§ 93-94 van het voorstel).

Elia heeft een bijlage 18.1.7 toegevoegd aan haar voorstel met "*richtlijnen voor de kwantificering van de CO2-uitstoot voor de prekwalificatie van het Capaciteitsvergoedingsmechanisme in België*".

51. CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7*undecies*, § 12, derde lid, 2°, b).

3.1.3. Modaliteiten met betrekking tot de kennisgeving omtrent niet-aangeboden capaciteit bedoeld in paragraaf 10, voorlaatste lid (art. 7*undecies*, § 12, derde lid, 3°)

52. In artikel 7*undecies*, § 10, voorlaatste alinea van de Elektriciteitswet wordt het volgende bepaald:

"Een geprekwalificeerde capaciteitshouder kan beslissen om geen bieding in te dienen in het kader van de veiling, op voorwaarde dat hij de netbeheerder er uiterlijk op 30 september van het betreffende kalenderjaar van op de hoogte brengt. De netbeheerder houdt rekening met deze niet-aangeboden capaciteit voor de veiling, overeenkomstig de werkingsregels bedoeld in paragraaf 12."

53. De CREG stelt vast dat het Voorstel een punt 5.4.2.1 bevat met betrekking tot de "kennisgeving van *Opt-out*". Deze kennisgeving kan op verschillende manieren gebeuren, hetzij als onderdeel van een standaard prekwalificatiedossier, hetzij volgens de zogeheten "*Fast-track*"-procedure, dit is een vereenvoudigde procedure die van toepassing is wanneer de CRM-kandidaat, die wettelijk verplicht is zich te prekwalificeren, zijn CMU niet aan de veiling en aan de secundaire markt wenst te laten deelnemen.

In overeenstemming wat de Elektriciteitswet oplegt, bepaalt het Voorstel dat een geprekwalificeerde CRM-kandidaat een kennisgeving van *Opt-out* kan doen na de kennisgeving van de resultaten van de prekwalificatie, maar niet later dan de uiterste termijn zoals bedoeld "*in artikel 7undecies, § 10, derde lid van de Elektriciteitswet*", ofwel 30 september.

Afhankelijk van de omstandigheden die de kennisgeving van *Opt-out* rechtvaardigen, voorziet het Voorstel in de indeling van de CMU in een categorie "*IN*" (geacht bij te dragen tot de toereikendheid) of "*OUT*" (geacht niet bij te dragen tot de toereikendheid) (punt 5.4.2.2).

54. Bovendien bevat punt 6.3.1 van het Voorstel het "*Dummy Bid*"-mechanisme⁷ dat tot doel hebben "*het aan te kopen volume in een Veiling te corrigeren, op basis van de informatie die werd verkregen tijdens de Prekwalificatieprocedure en die nog niet bekend was tijdens de kalibratie van de Vraagcurve zoals beschreven in het Koninklijk Besluit Methodologie*". De tekst voorziet immers in het bijzonder het volgende: "*Een dummy Bod wordt door ELIA aangemaakt voor elke Veiling met een volume dat gelijk is aan de som van de gereduceerde Opt-outvolumes in verband met deze Veiling die zijn aangemerkt als 'IN'*".

55. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7*undecies*, § 12, derde lid, 3°.

---

⁷ In de Werkingsregels gedefinieerd als "De kennisgeving waarmee een CRM-kandidaat ELIA op de hoogte stelt dat hij beslist heeft om het *Opt-out*volume niet aan te bieden in een Veiling voor een Capaciteitsleveringsperiode, in lijn met artikel 7*undecies*, § 9 van de Elektriciteitswet."

3.1.4. Veiligheidsmodaliteiten onverminderd de toepassing van de veilingsmethode bepaald in of in overeenstemming met paragraaf 10, laatste lid (art. 7undecies, § 12, derde lid, 4°)

56. De CREG stelt vast dat het Voorstel een hoofdstuk 6 bevat dat gewijd is aan de veilingsprocedure. In dit hoofdstuk worden de modaliteiten voor de indiening van de biedingen en de "clearing" van de veiling uiteengezet. § 287 van het Voorstel bepaalt bovendien dat Elia de "pay-as-bid"-methode toepast en doet dus geen afbreuk aan artikel 7undecies, § 10, laatste lid van de Elektriciteitswet.

57. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 4°.

3.1.5. Beschikbaarheidsverplichtingen en de verplichtingen voorafgaand aan de periode van capaciteitslevering voor de capaciteitsleveranciers, en de boetes voor het niet-naleven van deze verplichtingen (art. 7undecies, § 12, derde lid, 5°)

58. De CREG stelt vast dat het Voorstel een hoofdstuk 9 bevat dat gewijd is aan de beschikbaarheidsverplichtingen. Dit hoofdstuk bevat onder meer bepalingen voor de toepassing van boetes in geval van onbeschikbaarheid. Daarnaast bevat het Voorstel een hoofdstuk 8 over "Controle van pre-levering", dat ook voorziet in sancties bij niet-nakoming van de verplichtingen vóór de leveringsperiode.

59. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 5°.

3.1.6. Financiële garanties die de capaciteitsleveranciers moeten leveren (art. 7undecies, § 12, derde lid, 6°)

60. De CREG stelt vast dat het Voorstel een hoofdstuk 12 bevat dat gewijd is aan de financiële waarborgen die van toepassing zijn op de Capaciteitsleveranciers. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 6°.

3.1.7. Mechanismen voor de organisatie van de secundaire markt (art. 7undecies, § 12, derde lid, 7°)

61. Hoewel de Elektriciteitswet slechts vereist dat de mechanismen voor de organisatie van de secundaire markt één jaar vóór de eerste capaciteitsleveringsperiode in de Werkingsregels worden ingevoegd, stelt de CREG vast dat het Voorstel reeds een hoofdstuk 11 bevat dat hieraan is gewijd. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 7°.

3.1.8. Nadere regels voor de uitwisseling van informatie en de regels die de transparantie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme waarborgen (art. 7undecies, § 12, derde lid, 8°)

62. De CREG merkt op dat het Voorstel een aantal bepalingen bevat met betrekking tot de uitwisseling van informatie (punten 2.5 tot 2.9), evenals een hoofdstuk 16 over transparantie. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 8°.

3.1.9. Uiterlijke datum waarop iedere houder van niet bewezen capaciteit zijn dossier vervolledigt met de betreffende leveringspunten (art. 7undecies, § 12, derde lid, 9°)

63. Volgens artikel 2, 90° van de Elektriciteitswet is een "niet bewezen capaciteit" een "*capaciteit die op het tijdstip van indiening van het prekwalificatiedossier nog niet kan worden gelinkt aan een specifiek leveringspunt*". De identificatie van een of meer leveringspunten moet noodzakelijkerwijs plaatsvinden vóór de periode van capaciteitslevering, zodat de netbeheerder de naleving van de beschikbaarheidsverplichting kan controleren. De Elektriciteitswet vereist dus dat in de Werkingsregels een uiterste datum wordt vastgesteld waarop de houder van niet bewezen capaciteit het betrokken leveringspunt of de betrokken leveringspunten identificeert.

64. De CREG stelt vast dat het Voorstel een controle voorafgaand aan de levering organiseert die specifiek is voor de virtuele CMU's⁸: de capaciteitsleverancier is verplicht om tijdens de periode vóór de levering (d.w.z. tussen de kennisgeving van de resultaten van de veiling en de eerste dag van de leveringsperiode) de virtuele CMU om te zetten in een bestaande CMU, door deze CMU te prekwalificeren en er de overeenkomstige gecontracteerde capaciteit naar over te dragen (via een transactie op de secundaire markt).

In het Voorstel worden twee "controlemomenten" vastgesteld om ervoor te zorgen dat deze transformatie plaatsvindt lang vóór het begin van de capaciteitsvoorzieningsperiode: één op 31 augustus van het jaar Y-2, en één op 31 oktober van het jaar Y. Op deze controlemomenten moet de capaciteitsleverancier aantonen dat hij een bepaald percentage van de gecontracteerde capaciteit heeft omgezet in een bestaande CMU (op het eerste controlemoment 75%, op het tweede controlemoment ⁹25%). Indien deze percentages niet worden bereikt, stelt Elia een ontbrekend volume vast, wat leidt tot de toepassing van financiële boetes en ook kan leiden tot een vermindering van de gecontracteerde capaciteit of zelfs tot de beëindiging van het capaciteitscontract.

65. De CREG is bijgevolg van oordeel dat het Voorstel voldoet aan de vereiste van artikel 7undecies, § 12, derde lid, 9°. In het Voorstel worden immers twee controlemomenten genoemd waarop de capaciteitsleverancier moet aantonen dat hij aan zijn pre-leveringsverplichting heeft voldaan, d.w.z. dat hij een voldoende groot deel van de gecontracteerde capaciteit heeft omgezet in een bestaande CMU – en daarbij zijn dossier met de betrokken leveringspunten heeft aangevuld; deze controlemomenten zijn derhalve de einddata zoals vereist door de Elektriciteitswet; het zijn ultieme momenten in zoverre dat niet-nakoming van de pre-leveringsverplichting leidt tot de toepassing van boetes, of zelfs de beëindiging van het capaciteitscontract.

3.2. WAT BETREFT DE CONFORMITEIT VAN HET VOORSTEL MET DE WETTELIJK VASTGELEGDE DOELSTELLINGEN

66. In dit onderdeel gaat de CREG na of het Voorstel wel degelijk beantwoordt aan de doelstellingen die de elektriciteitswet aan de werkingsregels heeft toegekend, namelijk (art. 7undecies, § 12, tweede lid):

"1° de concurrentie in de veilingen zoveel mogelijk te stimuleren;

2° elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk, te voorkomen;

---

⁸ Een virtuele CMU wordt door de Werkingsregels gedefinieerd als "Een Eenheid in de Capaciteitsmarkt verbonden aan een Niet-bewezen Capaciteit" aangezien de niet bewezen capaciteit volgens de elektriciteitswet (art. 2, 90°) "capaciteit die op het tijdstip van indiening van het prekwalificatiedossier nog niet kan worden gelinkt aan een specifiek leveringspunt" is.

⁹ Onder voorbehoud van wat hierover uiteengezet wordt onder de nr. 135 hierna.

3° de economische efficiëntie van het capaciteitsvergoedingsmechanisme te verzekeren door ervoor te zorgen dat de toegekende capaciteitsvergoedingen passend en evenredig zijn en dat de mogelijke negatieve effecten op de goede werking van de markt zo beperkt mogelijk zijn;

4° de technische beperkingen van het net te respecteren en rekening te houden met de bepalingen van het technisch reglement betreffende de indiening en de behandeling van aanvragen voor aansluiting aan het transmissienet en het afsluiten van aansluitingscontracten, onverminderd de technische beperkingen en verplichtingen die van toepassing zijn voor capaciteiten die aangesloten worden op andere netten."

3.2.1. Naleving van de doelstelling om de concurrentie te stimuleren

67. Hierover bevestigd, was Elia van oordeel dat zijn voorstel aan de bovenvermelde doelstelling voldeed. Volgens Elia gold namelijk:

"In het algemeen en in lijn met de Elektriciteitswet en de Europese Verordening terzake viseren de functioneringsregels een zo breed mogelijke deelname aan de CRM en diens veilingen. Zo voorzien de functioneringsregels enerzijds in een zo neutraal als mogelijke aanpak van alle technologieën teneinde alle deelnemende capaciteiten een gelijke en dus competitieve kans te verschaffen. Anderzijds differentiëren de functioneringsregels ook afdoende teneinde objectieve verschillen tussen (groepen van) technologieën te erkennen en in een behandeling te voorzien die toelaat dat alle technologieën op voldoende equivalente wijze kunnen deelnemen.

Volgende elementen dragen hier onder meer specifiek toe bij:

Een voldoende gedifferentieerde aanpak inzake prequalificatie die toelaat de eigenheid van verschillende technologieën te respecteren maar hen toch op gelijke voet te benaderen met het oog op hun eventuele deelname aan de veilingen. De garanties die van verschillende technologieën worden gevraagd streven naar een equivalente aanpak.

In de beschikbaarheidscontroles wordt in het bijzonder rekening gehouden met de verschillende manieren waarop capaciteiten in de energiemarkt actief zijn. Eventuele verschillen aldaar worden afdoende aan boord genomen in de regels met betrekking to beschikbaarheidscontroles teneinde geen barrières voor de ene of de andere technologie te creëren.

De functioneringsregels voorzien in een geschikte aanpak voor aggregatie zodat ook kleinere capaciteiten of capaciteiten die gebaat zijn met aggregatie omwille van operationele beperkingen zoals beperkte energie-inhoud of een beperkt aantal activatie in een tijdsperiode alsnog een geschikte bijdrage kunnen leveren aan het CRM en zo bijdragen aan de concurrentiekracht.

De biedingsregels van de veiling voorzien in voldoende flexibiliteit zodat marktspelers zoveel als mogelijk de realiteit van hun projecten kunnen weergeven in hun biedgedrag, bijvoorbeeld door het linken van biedingen of het mutueel exclusief maken van biedingen. Door deze mogelijkheden te bieden, kunnen marktpartijen maximaal hun projecten aanbieden, hetgeen de competitie enkel kan ondersteunen.

De regels laten toe dat ook nieuwe partijen vlot kunnen deelnemen aan de CRM door middel van transparante procedures en een gerichte manier van werken, zodat niet louter gevestigde spelers kunnen deelnemen, maar ook nieuwe partijen zich kunnen aanbieden. Ook het veiling algoritme dat gebaseerd is op een single clearing (en geen descending clock) laat toe de eventuele voordelen van specifieke marktkennis van gevestigde spelers te beperken.

Tot slot voorzien de regels in een voldoende mate van transparantie van veilingresultaten in ruime zin van het begrip hetgeen ook op langere termijn toelaat de competitie te ondersteunen. "

68. De CREG sluit zich aan bij de analyse van Elia.

3.2.2. Naleving van de doelstelling om marktmanipulatie, concurrentiebeperkend gedrag en oneerlijke handelspraktijk te voorkomen

69. Hierover bevestigd, was Elia van oordeel dat het Voorstel aan de bovenvermelde doelstelling voldeed. Volgens Elia gold namelijk:

"De werkingsregels zijn zodanig opgesteld om elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk te voorkomen.

In dit verband kan op niet-limitatieve wijze op de volgende elementen worden gewezen:

- *De formules van veilingen in één ronde, met offertes onder gesloten omslag tot het moment waarop de offertes worden geopend, zorgt voor een gelijk speelveld en beperkt de risico's van marktmisbruik (hoofdstuk 6: veilingproces).*
- *Er wordt een algemene maximumprijs toegepast om kunstmatig hoge offertes op veilingen te voorkomen.*

Voor capaciteitscontracten met een looptijd van één jaar geldt een intermediaire maximumprijs (met mogelijkheid tot een uitzondering), om te voorkomen dat de capaciteitshouders die geen nieuwe investering hebben moeten doen, de prijs van hun offertes kunstmatig verhogen tot boven het niveau dat nodig is om missing money te dekken (hoofdstuk 6: veilingproces).

- *Er worden financiële boetes opgelegd (en onder bepaalde omstandigheden kan de looptijd van het contract worden ingekort) indien de gecontracteerde capaciteit niet beschikbaar is wanneer dat nodig is.*

Dit voorkomt met name dat capaciteitshouders aan Y-4-veilingen deelnemen zonder dat zij werkelijk van plan zijn de beschikbare capaciteit te ontwikkelen (bv. om het in jaar Y-1 gecontracteerde volume kunstmatig te verhogen). Er is een financiële garantie (evenredig aan de gecontracteerde capaciteit) vereist bij de prekwalificatie (hoofdstuk 8: preleveringscontrole; hoofdstuk 11: financiële garanties).

- *Er kunnen onaangekondigde beschikbaarheidstests worden uitgevoerd om een mogelijke omzeiling van de beschikbaarheidscontrole te voorkomen (hoofdstuk 9: beschikbaarheidsverplichting).*

Dit komt bij de bevoegdheid van de CREG om de afwezigheid van marktmanipulatie, concurrentiebeperkend gedrag of oneerlijke handelspraktijken in het kader van het CRM na te gaan (zoals bedoeld in art. 7undecies, § 13, lid 1 van de elektriciteitswet, zoals gewijzigd bij de wet van 15 maart 2021).

Bovendien moeten Elia en de capaciteitshouders en -leveranciers elk vermoeden van een dergelijke praktijk op eigen initiatief melden (overeenkomstig art. 7undecies, § 13, lid 5 van de elektriciteitswet).

Hieraan wordt herinnerd in de werkingsregels, met name wat de transacties op de secundaire markt betreft (hoofdstuk 10) en de door de capaciteitsleveranciers opgegeven prijzen, die het mogelijk maken toezicht te houden op de beschikbaarheidsverplichting (hoofdstuk 9) en die van invloed zijn op de terugbetalingsverplichting (hoofdstuk 12)

70. De CREG deelt ook de analyse van Elia op dit punt.

3.2.3. Overeenstemming met de doelstelling om de economische efficiëntie van het mechanisme te verzekeren

71. Bevraagd over dit punt, was Elia van oordeel dat zijn voorstel aan de bovenvermelde doelstelling voldeed. Volgens Elia gold namelijk:

“Vooreerst beogen de functioneringsregels een zo goed mogelijke integratie met de werking van energiemarkt. Dit uit zich in verschillende aspecten van de prequalificatie maar des te meer in de werking van de beschikbaarheidscontrole. De regels nemen globaal de energiemarkt als vertrekpunt en observeren aldaar de beschikbaarheid van capaciteit of de levering van energie zonder ermee te interfereren. Dit wordt op afdoende wijze gedifferentieerd in functie van technologie(groepen) teneinde steeds een aangepaste werkwijze te hebben met het oog op het vermijden of beperken van elke negatieve impact.

Het veilingalgoritme voorziet in het bepalen van het kostenminimaliserend optimum teneinde het geschikte volume aan de best aanvaardbare kostprijs te contracteren.

De regels voor de secundaire markt garanderen dat verplichtingen op geschikte wijze uitgewisseld kunnen worden hetgeen toelaat dat risico's van marktspelers beheerd kunnen worden. Verder zijn in de verschillende fazen van de CRM (predelivery, availability monitoring) de nodige mechanismen voorzien die toelaten dat de risico's van marktpartijen beheersbaar zijn, hetgeen moet toelaten dat geen excessieve vergoedingen gevraagd worden in de veilingen.

De regels voorzien in een voldoende strenge, doch niet overdreven aanpak inzake controles op alle voorziene verplichtingen zodanig dat op evenwichtige wijze gegarandeerd kan worden dat tegenover de vergoedingen ook daadwerkelijk een geleverde dienst staat en dat de vergoeding dan ook proportioneel en adequaat beschouwd kan worden.

”

72. De CREG sluit zich aan bij deze analyse van Elia.

3.2.4. Naleving van de doelstelling om de technische beperkingen van het net en de behandeling van aanvragen voor aansluiting te respecteren

73. Bevraagd over dit punt, was Elia van oordeel dat zijn voorstel aan de bovenvermelde doelstelling voldeed. Volgens Elia gold namelijk:

“De werkingsregels bevatten een uitgebreid deel waarin de voorgestelde methode wordt beschreven om de technische beperkingen van het netwerk – zo optimaal mogelijk – in het clearingalgoritme te integreren. Het voorgestelde mechanisme maakt op die manier maximale concurrentie tussen de nieuwe projecten die verband houden met het aansluitingsproces zoals beschreven in het federaal technisch reglement.

Bovendien kan ook een andere netbeheerder dan Elia (DNB, Fluxys of CDSO) zijn eigen technische beperkingen – naast de beperkingen die voor het transmissienet zijn vastgesteld – waarmee in het clearingalgoritme rekening moet worden gehouden aan Elia beschrijven en meedelen.

Om de transparantie van dit mechanisme te waarborgen, verbinden Elia (en de betrokken netbeheerders) zich er ten slotte ook toe om de CREG vóór de veiling in kennis te stellen van alle beperkingen die in het algoritme in aanmerking zullen worden genomen.”

74. Volgens de CREG moet deze analyse worden aangevuld met betrekking tot de noodzaak dat de werkingsregels rekening houden met "de bepalingen van het technisch reglement betreffende de indiening en de behandeling van aanvragen voor aansluiting aan het transmissienet en het afsluiten van aansluitingscontracten". Enerzijds kan men er niet om heen dat het voorstel van Werkingsregels rekening houdt met de bepalingen van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: het "Federaal Technisch Reglement"). Het valt niet te ontkennen dat de Werkingsregels rekening houden met de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 22 april 2019 tot vaststelling van een technisch reglement voor het beheer van het elektriciteitstransmissienet en de toegang daartoe (hierna het 'Federaal technisch reglement'), aangezien het ernaar verwijst bij talrijke gelegenheden, in het bijzonder in het kader van de verwerking van aansluitingsaanvragen en het afsluiten van het aansluitingscontract, en baseert zich in dit verband uitdrukkelijk op de bepalingen ervan.

75. Tenslotte is de CREG is van mening dat het Voorstel in het algemeen beantwoordt aan de doelstellingen die haar zijn opgelegd door de Elektriciteitswet.

4. DOOR DE CREG AAN HET VOORSTEL AANGEBRACHTE WIJZIGINGEN

4.1. WAARSCHUWING

76. Gezien de omvang van het Voorstel en de datum waarop de definitieve versie in het Frans en het Nederlands is ingediend, kan de CREG alleen commentaar leveren op de inhoudelijke wijzigingen die aan het Voorstel zijn aangebracht. In deze beslissing worden de zuiver formele (vertalingen enz.) of tekstuele wijzigingen, wijzigingen die eenvoudigweg overbodige herhalingen weghalen, wijzigingen die het gevolg zijn van het gebruik van specifieke termen krachtens de wetgeving enz. dus niet met redenen omkleed.

4.2. HOOFDSTUK 2 – ALGEMENE BEPALINGEN

4.2.1. Inwerkingtreding van de regels

77. In § 8 van het Voorstel is bepaald dat "de werkingsregels, na goedkeuring bij koninklijk besluit, in werking treden op de bij koninklijk besluit vastgestelde datum".

78. Het is echter niet duidelijk of in het koninklijk besluit tot goedkeuring van de werkingsregels een specifieke datum voor de inwerkingtreding van de werkingsregels of van het koninklijk besluit zelf zal worden vastgesteld. De CREG geeft er daarom de voorkeur aan om de bepaling van artikel 7*undecies*, § 12, vierde lid, gewoon over te nemen, namelijk dat de werkingsregels in werking treden na de goedkeuring ervan bij koninklijk besluit en na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

4.2.2. Interpretatie

79. Punt 2.2 van het Voorstel bevat interpretatieregels.

80. De CREG acht het noodzakelijk aan deze regels een bepaling toe te voegen die aangeeft dat bij tegenstrijdigheid tussen de tekst van hoofdstuk 4 ("Diensttijdschema") of de bijlagen en de bepalingen van de regels, deze laatste voorrang hebben. Tevens wordt vermeld dat de inhoud van hoofdstuk 1 niet bindend is.

4.2.3. Kennisgevingen

81. De CREG acht het noodzakelijk om in de werkingsregels een algemene bepaling op te nemen die bepaalt dat kennisgevingen tussen Elia en de CRM-actoren in principe via de CRM IT-Interface verlopen; het voorstel bevatte geen algemene regel op dat gebied, maar voorzag enkel in een kennisgeving tussen de partijen via de CRM IT-Interface in het kader van de Prekwalificatieprocedure.

4.2.4. Audit

82. In § 34 van het Voorstel is met name bepaald dat "*Elia regelmatig controles uitvoert en het recht heeft om gedurende het gehele proces alle door een CRM-actor verstrekte informatie te controleren (of te laten controleren)*".

83. De mogelijkheid voor Elia om de gegevens te laten controleren door de CRM-actoren is in strijd met punt 5.3.3 van het voorstel, waarin staat dat Elia de in het kader van de prekwalificatieprocedure ingediende gegevens controleert. Deze inconsistentie moet derhalve worden weggewerkt.

4.2.5. Juistheid van de gegevens

84. Met name bevat § 33 van het voorstel de volgende bepalingen:

"Elia is niet verantwoordelijk voor verliezen (met inbegrip van verlies van opportuniteiten), schade, kosten, uitgaven of boetes die rechtstreeks of onrechtstreeks door de CRM-actor zijn opgelopen als gevolg van onjuiste, onvolledige of verouderde informatie die door de CRM-actor wordt verstrekt, met inbegrip van de inhoud van een offerte.

Elia heeft het recht om de verstrekte informatie en gegevens waarvan zij redenen heeft om aan te nemen dat deze in strijd zijn met een bepaling van deze clause en/of de toepasselijke wetgeving, te weigeren of te wissen."

85. De CREG acht het noodzakelijk dat voormelde regels te schrappen. De eerste bevat een bepaling inzake aansprakelijkheid, die het voorwerp uitmaakt van hoofdstuk 13 van de werkingsregels, waarvan niet mag worden afgeweken. De tweede lijkt disproportioneel en komt, voor zover deze Elia toestaat om de betrokken gegevens te wissen, erop neer dat Elia wordt belet bewijsmateriaal van een eventuele inbreuk op de geldende wetgeving te bewaren, wat in strijd zou zijn met een van de doelstellingen die artikel 7undecies, § 12, eerste lid, van de elektriciteitswet aan de werkingsregels toekent, namelijk "[het] voorkomen van elke vorm van misbruik of marktmanipulatie, concurrentiebeperkend gedrag of oneerlijke handelspraktijken".

4.2.6. Periode van vertrouwelijkheid van de informatie

86. Paragraaf 41 van het voorstel luidt als volgt:

"De geheimhoudingsplicht duurt vijf jaar na het einde van het proces (bv. de prekwalificatie of de veiling) waarin de vertrouwelijke informatie werd uitgewisseld of, indien een capaciteitscontract is gesloten, het einde van het capaciteitscontract, al naargelang welk tijdstip het laatst valt."

87. Volgens de CREG legt het voorstel de vertrouwelijkheid van gegevens daardoor op voor een periode die potentieel te lang is. Indien een capaciteitscontract wordt afgesloten voor een periode van 15 jaar, zou de vertrouwelijkheid van gegevens immers vereist zijn voor een periode van 20 jaar. Deze periode moet worden gezien in het licht van § 84 van het voorstel, waarin is bepaald dat de door de CRM-actor verstrekte informatie in beginsel gedurende twaalf jaar wordt bewaard. Bovendien moet de vertrouwelijkheid van contractuele gegevens met betrekking tot andere CRM-actoren hoe dan ook worden gerelativeerd, aangezien deze informatie in het kader van de secundaire markt moet worden uitgewisseld tussen de Verkoper van een Verplichting en de Koper van een Verplichting.

88. De CREG acht het bijgevolg noodzakelijk om de vertrouwelijkheid van de informatie te bewaren gedurende een periode van vijf jaar, die evenwel aanvangt bij het afsluiten van het capaciteitscontract en niet bij het aflopen van dit contract.

4.3. HOOFDSTUK 3 - DEFINITIES

89. De definitie van de term "Gedwongen onbeschikbaarheid" verwees naar het begrip "dringende reden die niet onder operationele controle van de Capaciteitsleverancier valt". Ter verduidelijking is een verband gelegd met de Verordening (EU) n° 2017/1485 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen, waarin dit begrip nader wordt omschreven.

90. Voorts zijn, in overeenstemming met sectie 4.15 hieronder, de definities van "Geassocieerd Leveringspunt" en "Gezamenlijk Bod" toegevoegd.

91. De overige aanpassingen hebben betrekking op de verduidelijking van de titel van bepaalde koninklijke besluiten en het schrappen van definities van termen die niet in de Werkingsregels worden gebruikt.

4.4. HOOFDSTUK 5 - PREKWALIFICATIEPROCEDURE

4.4.1. Problematiek van de capaciteitsreservering en -toewijzing

92. Aangezien de capaciteit van het transmissienet niet onbeperkt is, voorziet het Federaal Technisch Reglement een objectieve procedure voor de reservering (en toewijzing) van de aansluitingscapaciteit volgens het principe "*first come, first served*". In het kader van de implementatie van het CRM zou de eenvoudige toepassing van deze procedure tot gevolg kunnen hebben dat de concurrentie bij de veiling wordt beperkt. Een voordeliger bod van een geprekwalificeerde CRM-kandidaat die niet over een capaciteitsreservering beschikt, zou immers in dit geval worden afgewezen ten gunste van het minder voordelige bod van een geprekwalificeerde CRM-kandidaat die aansluitingscapaciteit heeft gereserveerd of toegewezen gekregen en daarom voorrangrecht heeft.

93. Oorspronkelijk was het de bedoeling het Federaal Technisch Reglement te wijzigen om dit probleem te verhelpen. In een arrest van 3 december 2020 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie echter geoordeeld dat artikel 11 van de Elektriciteitswet, dat de koning verplicht een technisch reglement aan te nemen dat inzonderheid "*de technische minimumeisen voor de aansluiting op het transmissienet van productie-installaties, distributienetten, uitrusting van direct aangesloten afnemers, koppellijnencircuits en directe lijnen*" evenals aansluitingstermijnen bepaalt een miskennis

is van artikel 37(6) van richtlijn 2009/72 dat de nationale reguleringsinstantie belast met de vaststelling of de goedkeuring van ten minste de methoden voor het vastleggen van de voorwaarden inzake de aansluiting op en toegang tot het net¹⁰. Naar aanleiding van dit arrest vond de afdeling wetgeving van de Raad van State dat de koning niet bevoegd was om het betreffende koninklijk besluit tot wijziging van het federaal technisch reglement aan te nemen¹¹.

94. De CREG is van mening dat de Werkingsregels, om de concurrentie tijdens de Veiling te garanderen, de regels kunnen bevatten die het mogelijk maken het voorrangrecht niet toe te passen dat in principe geldt voor de aansluitingsaanvragers die over een reservatie (of een toekenning) van capaciteit beschikken, door de prekwalificatie te koppelen aan de voorwaarde om van dit recht af te zien. Inderdaad:

- zoals beoogd is deze verzaking een prekwalificatiecriterium dat de werkingsregels moeten uitwerken, in overeenstemming met artikel 7undecies, § 12, 3e lid;
- het beoogde dispositief (in deel 5.2.1.2.2) heeft noch betrekking op de aansluitingsvoorwaarden, noch op de methodologie ervan; zelfs indien de Werkingsregels, om uitwerking te hebben, moeten worden goedgekeurd door de koning, is de invoeging van dit dispositief in de genoemde regels bijgevolg geen miskennis van de exclusieve bevoegdheid van de regulator om minstens de aansluitingsvoorwaarden (of hun methodologie) vast te leggen of goed te keuren, zoals voortvloeit uit de Europese regelgeving¹²;
- de capaciteitshouder heeft dus de vrije keuze om ofwel aan de Veiling deel te nemen door afstand te doen van het voorrangrecht dat hem door de reservering of toewijzing van capaciteit is verleend, ofwel niet deel te nemen - of later deel te nemen, wanneer hij zijn aansluiting in dienst heeft gesteld - en dit voorrangrecht te blijven genieten.

95. Het voorstel wordt ook gewijzigd (in hoofdstuk 7) om te voorzien in de ondertekening van het Aansluitingscontract (wanneer dit een voorafgaande vereiste is voor de ondertekening van het Capaciteitscontract) binnen een termijn die de capaciteitsleverancier in staat stelt zijn Preleveringsverplichtingen na te komen.

4.4.2. Inzet voor energietransitie

96. In de brief van 12 mei 2021, vraagt de Minister van Energie aan de CREG om in haar Beslissing over de Werkingsregels een bepaling op te nemen die de goedkeuring van het Prekwalificatiedossier voor Additionele CMU die beantwoorden aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een Capaciteitscontract van vijftien jaar en aangedreven worden door fossiele brandstoffen, afhankelijk maakt van een erkenning en een reeks toezeggingen met betrekking tot de energietransitie.

In haar brief stelt de minister dat omwille van de rechtszekerheid zoveel mogelijk moet worden vermeden dat marktpelers geconfronteerd worden met bijkomende vereisten na de door de CREG vastgestelde en gepubliceerde Werkingsregels, maar dat gelijktijdig ook de bovengenoemde vereisten

---

¹⁰ HvJ-EU, 3 december 2020, Europese Commissie tegen België, C-767/19, ECLI:EU:C:2020:984.

¹¹ Raad van State, advies nr. 69.018/3, van 14 april 2021 over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, wat betreft de minimum inhoud van het type-aansluitingscontract bedoeld in artikel 169 en tot wijziging van de procedure tot behandeling van een aansluitingsaanvraag rekening houdende met het capaciteitsvergoedingsmechanisme".

¹² Richtlijn (EU) nr. 2019/944 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU, art. 57(6).

moeten genieten van een solide juridische basis, wat het geval lijkt te zijn door hun opname in de Werkingsregels.

97. Gelet op de argumenten uiteengezet van de minister, verzet de CREG zich niet tegen de invoeging van voormelde bepaling, die ze, gezien de urgentie, alsdusdanig opneemt in haar beslissing.

4.4.3. Prekwalificatievoorwaarden

98. In §§ 67, 73 en 80 van het Voorstel zijn tabellen opgenomen met informatie die de CRM-kandidaat in zijn prekwalificatiedossier moet verstrekken.

99. In de eerste plaats bleek uit het Voorstel niet duidelijk genoeg dat sommige gegevens in deze tabellen niet verplicht hoeven te worden vermeld van bij de indiening van het Prekwalificatiedossier (zo kan van een CRM-kandidaat voor een Additionele CMU niet worden verlangd dat hij meteen bij de indiening van het dossier een EAN-code opgeeft, aangezien het leveringspunt in principe nog niet bestaat). Het Voorstel is derhalve in die zin aangepast om duidelijk aan te geven welke informatie de CRM-kandidaat verplicht bij zijn Prekwalificatiedossier moet voegen.

100. In de tabel opgenomen in § 73 van het Voorstel is de opmerking over de informatie over de Reductiefactor aangepast om duidelijker te maken dat de CRM-kandidaat in beginsel niet vrij is in zijn keuze van de Reductiefactor en dat hij de Reductiefactor moet doorgeven die overeenstemt met de categorie (en subcategorie) waartoe zijn CMU behoort. Een soortgelijke wijziging werd aangebracht in de tabel in § 80.

101. In de tabel in § 80 van het Voorstel (*Fast Track Procedure*) is met betrekking tot het nominale referentievermogen het volgende vermeld: "*In dit verband en conform sectie 5.3.3 herinnert ELIA aan haar voornemen om de aangegeven waarden steekproefsgewijs te controleren. In geval van geconstateerde afwijkingen zijn de in sectie 5.3.3 beschreven modaliteiten van toepassing.*" De CREG is van mening dat het Nominale Referentievermogen van de Bestaande CMU's moet worden gecontroleerd, telkens als dit mogelijk is, op een andere manier dan louter steekproefsgewijs, vooral omdat het *Opt-out*-volume waaraan de CMU's die voor deze procedure hebben gekozen, zullen worden onderworpen, het via de *Dummy Bids* te contracteren volume zal beïnvloeden. Deze passage wordt daarom geschrapt¹³.

4.4.4. Prekwalificatievoorwaarden

102. In de §§ 75 en 76 van het Voorstel (waarin de voorwaarden zijn opgenomen waaraan individuele CMU's en geaggregeerde CMU's moeten voldoen) heeft de CREG elementen geschrapt die geen voorwaarden vormen.

4.4.5. Onderzoek van de ingediende informatie

103. § 81 van het Voorstel luidt als volgt:

"81. De CRM-actor, onverminderd de verplichtingen volgens sectie 2.9 met betrekking tot Persoonsgegevens:

---

¹³ Voir également, ci-après, n° 4.5.1.

- *Is verantwoordelijk voor de juistheid en de relevantie van alle in zijn Prekwalificatiedossier(s) verstrekte informatie, inclusief hun evolutie en geldigheid in de loop van de tijd, volgens de modaliteiten van sectie 5.6;*
- *Garandeert en waarborgt dat hij de informatie en gegevens die hij aan ELIA doorgeeft rechtmatig bezit en dat hij voldoet aan alle toepasselijke wetgeving;*
- *Garandeert en waarborgt dat hij wettelijk gerechtigd is om informatie en gegevens aan ELIA te verstrekken in het kader van het CRM;*
- *Garandeert en waarborgt dat hij ELIA op diens eerste verzoek zal verdedigen tegen, vrijwaren van en schadeloosstellen voor alle verliezen, schade, aansprakelijkheden, uitgaven en/of kosten (met inbegrip van gerechtskosten en advocatenhonoraria) die direct of indirect voortvloeien uit een (dreigende) inbreuk op een of meer van deze garantieclausules. Niettegenstaande het voorgaande behoudt ELIA zich het recht voor om de verstrekte persoonsgegevens of andere gegevens waarvan zij redenen heeft om aan te nemen dat deze in strijd zijn met een of meer bepalingen van deze clause en/of de toepasselijke wetgeving, te weigeren of te wissen;*
- *Erkent dat het verlies, de schade, de aansprakelijkheid, de uitgaven en/of de kosten die direct of indirect voortvloeien uit een (dreigende) inbreuk op een of meer van deze garantieclausules voor ELIA ten minste 5.000 euro (vijfduizend euro) bedragen, onverminderd het recht van ELIA om een hogere schadevergoeding te eisen. De Capaciteitshouder, de CRM-kandidaat, de Capaciteitsleverancier erkent dat dit een redelijk minimumbedrag is voor verlies, schade, aansprakelijkheid, uitgaven en/of kosten die veroorzaakt zouden kunnen zijn."*

104. De CREG stemt in met de vereisten die deze bepaling oplegt met betrekking tot de overdracht van informatie aan Elia, maar stelt vast dat deze voor het merendeel reeds zijn opgenomen in sectie 2.7 (Juistheid van gegevens). Voorts merkt zij op dat de bepaling onduidelijk is, met name wat betreft de reikwijdte van de gevraagde garanties ("*garantieclausules*"), en bovendien een ongepaste afwijking vormt van de aansprakelijkheidsregels van hoofdstuk 13. De CREG schrapt bijgevolg deze bepaling.

105. De §§ 93 en 94 van het voorstel regelen de taakverdeling tussen Elia en de FOD Economie wat de controle op de CO₂-uitstoot betreft. Volgens deze paragrafen is het de FOD die verantwoordelijk is voor het onderzoeken van de verklaringen van de CRM-Kandidaat ter zake en voor het nemen van een beslissing over de overeenstemming van de emissies. Elia zorgt enkel voor de communicatie tussen de Kandidaat en de FOD.

Volgens de CREG is deze taakverdeling in strijd met artikel 7*undecies* van de Elektriciteitswet. In § 8 van deze bepaling is het inderdaad de netbeheerder die verantwoordelijk is voor de capaciteitsprekwalificatie, § 12, al. 3, 2 °, waarbij duidelijk wordt vermeld dat naleving van de CO₂-emissiegrenswaarden een prekwalificatiecriterium is. De gecombineerde lezing van deze twee bepalingen geeft aan dat het de netbeheerder is die op prekwalificatieniveau de naleving van de CO₂-uitstoot moet bewaken.

In de laatste versie van haar voorstel, verzonden op 5 mei, stelt Elia (in overleg met de FOD Economie) voor om de FOD Economie een voorafgaande adviserende rol toe te vertrouwen, waarbij Elia echter verantwoordelijk is voor de uiteindelijke beslissing ter zake. Met enkele tekstuele wijzigingen kan de voorgestelde bepaling worden aanvaard.

106. Bovendien merkt de CREG op dat het ingediende voorstel (in § 95) bij de verwerking van de Prekwalificatiedossiers een systeem van "dubbele afwijzing" invoert. Indien Elia vaststelt dat het Prekwalificatiedossier niet volledig is en aanvullende informatie vereist is, wijst ze het dossier af en vraagt tegelijkertijd de Kandidaat om de vereiste aanvullende informatie op te sturen (eerste

afwijzing); indien de vereiste informatie niet wordt doorgegeven, bevestigt Elia de afwijzing van het Prekwalificatiedossier (tweede afwijzing).

De CREG ziet de mogelijke voordelen van dit systeem niet; integendeel, het stelt vast dat het op zijn minst aanleiding geeft tot onzekerheden: enerzijds zou, in het kader van een beroep tegen de beslissing van Elia, de vraag kunnen rijzen welke beslissing bezwarend is: is het de eerste beslissing of haar bevestiging? Anderzijds, wanneer in de rest van de Werkingsregels wordt verwezen naar de afwijzing van het Prekwalificatiedossier, verwijzen we dan naar de eerste beslissing of de tweede?

Volgens de CREG moet dit mechanisme worden geschrappt: de afwijzingsbeslissing wordt genomen wanneer Elia constateert dat de bijkomende informatie niet werd doorgegeven (of niet toelaat het dossier te vervolledigen).

4.4.6. Audits

107. In § 99 van haar Voorstel vermeldt Elia het volgende:

"ELIA kan tests en controles uitvoeren om de juistheid en nauwkeurigheid te controleren van de gegevens die tijdens de Prekwalificatieprocedure zijn verstrekt (in het aanvraagformulier en in het Prekwalificatiedossier).

Deze tests en controles worden willekeurig uitgevoerd vanaf het moment waarop het Prekwalificatiedossier bij ELIA is ingediend en gedurende een periode van twaalf maanden vanaf deze indieningsdatum. Ze gelden niet voor afgewezen Prekwalificatiedossiers. [...]"

108. De CREG is van oordeel dat deze bepaling op twee punten moet worden aangepast: enerzijds is de CREG van oordeel dat het feit dat tests en audits worden uitgevoerd een verplichting vormt voor Elia – en dit ongeacht de methodes –, wat niet duidelijk blijkt uit de tekst van het Voorstel. Anderzijds kunnen bepaalde controles dan wel steekproefsgewijs worden uitgevoerd, maar dit mag geen afbreuk doen aan de controles die Elia krachtens de Werkingsregels moet uitvoeren.

4.4.7. Nominaal Referentievermogen

109. In § 120 van het Voorstel wordt het mechanisme uiteengezet voor de betwisting van het door Elia berekende voorlopige Nominale Referentievermogen. Volgens de CREG zijn de verschillende mogelijke manieren waarop Elia gevolg kan geven aan deze betwisting, niet voldoende duidelijk, aangezien de behandeling van een betwisting niet noodzakelijk vereist dat een (nieuwe) test wordt uitgevoerd (wat de CREG deelt). Indien een test moet worden georganiseerd om de betwisting te beslechten, worden de wijze van organisatie en de gevolgen van deze nieuwe test in de volgende paragrafen van de Regels uiteengezet. Indien geen test hoeft te worden georganiseerd, is het aan Elia om de betwisting te behandelen en ofwel het Nominaal Referentievermogen aan te passen overeenkomstig de betwisting (indien zij het eens is met de redenen ervan) ofwel het voorlopige Nominaal Referentievermogen te handhaven (indien zij het niet eens is met het standpunt van de CRM-kandidaat). De tekst is aangepast om rekening te houden met deze verschillende veronderstellingen.

Een vergelijkbare wijziging is aangebracht aan § 125 van het Voorstel.

110. Wat betreft de Additionele Leveringspunten aangesloten op het distributienetwerk, bepaalt het Voorstel (§ 105) dat de distributienetbeheerder verantwoordelijk is voor het bepalen van het Nominaal Referentievermogen. Het voorstel bepaalt echter ook dat, indien de distributienetbeheerder deze informatie niet binnen de vereiste termijnen aan Elia bezorgt, het Prekwalificatiedossier wordt afgewezen. Parallel met wat voorzien is in het Voorstel inzake de bepaling van het Nominaal Referentievermogen voor de Bestaande Leveringspunten, moet er worden voorzien dat Elia tien

Werkdagen voor de deadline een herinnering moet sturen naar de distributienetbeheerders, om dergelijke situaties zoveel mogelijk te vermijden.

Er wordt ook verwezen naar hoofdstuk 14 over de methode van geschillenbeslechting.

111. De §§ 135 en 136 van het Voorstel stellen het volgende :

« 135. Voor Leveringspunten die de Fast Track Prekwalificatieprocedure doorlopen, geeft de CRM-Kandidaat in zijn Prekwalificatiedossier een Fast Track Nominaal Referentievermogen aan. Dit volume dient als basis om het Fast Track Volume (sectie 5.4.7) te bepalen.

139. De nauwkeurigheid van het Fast Track Nominaal Referentievermogen zal in het kader van audits worden gecontroleerd (volgens de regels van sectie 5.3.3):»

Zoals vermeld in nr. 101 hierboven, is de CREG van mening dat het Nominaal Referentievermogen van CMU's die voor de *Fast Track* Procedure kiezen, waar mogelijk, anders gecontroleerd moeten worden dan door een simpele en willekeurige audit, te meer daar het *Opt-out*-volume, waaronder CMU's die voor deze procedure hebben gekozen, ressorteren, het Gecontracteerde Volume zal beïnvloeden via de *dummy*-Biedingen. Als het dus een CMU met Dagelijks Programma betreft (waarvoor het onderzoek van historische gegevens gemakkelijk is voor Elia), moet het opgegeven Nominaal Referentievermogen worden gecontroleerd door toepassing van de eerste bepalingmethode van het Nominaal Referentievermogen.

4.4.8. Opt-out Notificatie

112. In § 141 van het voorstel worden de gevallen opgesomd waarin een CRM-kandidaat een *Opt-out* notificatie kan indienen. In het bijzonder wordt vermeld dat een dergelijke notificatie alsnog uiterlijk op 30 september om 9.00 uur kan plaatsvinden. Deze termijn wordt echter voorgeschreven door de Elektriciteitswet, die voorziet de mogelijkheid om een dergelijke notificatie in te dienen "tot en met 30 september". De CREG is van oordeel dat de verplichting om de *Opt-out* zo vroeg op de dag van 30 september af te ronden in strijd is met artikel 7*undecies*, § 10, al. 3, van de Elektriciteitswet. Gezien het feit dat aanbiedingen ingediend kunnen worden tot 30 september om 17.00 uur, lijkt het haalbaar om de mogelijkheid om een *Opt-out* notificatie te doen af te sluiten op 30 september om 16.00 uur af te ronden.

4.4.9. Automatische bijwerking van het prekwalificatiedossier door Elia

113. Het Voorstel voorziet, in bepaalde omstandigheden, in de mogelijkheid van een automatische bijwerking van het prekwalificatiedossier door Elia. Deze bijwerking moet worden meegedeeld aan de CRM-actor, in overeenstemming met § 177 van het Voorstel, dat als volgt luidt:

"Vanaf deze notificatie heeft de CRM-actor tien Werkdagen om de wijziging te betwisten. De wijziging wordt alleen van kracht voor de komende Transactie(s) als de CRM-actor bevestigt in te stemmen met de wijziging of als hij binnen deze tien Werkdagen geen bezwaar maakt. Indien hij de wijziging betwist, vraagt ELIA hem om ofwel een Fast Track Prekwalificatieprocedure te volgen met zijn CMU ofwel het gerelateerde Prekwalificatiedossier te archiveren. Indien de CRM-actor niet akkoord gaat met deze voorstellen, volgt hij de algemene betwistingsprocedure zoals beschreven in hoofdstuk 14."

114. De CREG begrijpt niet waarom, in geval van betwisting van de automatische wijziging door Elia, de CRM-actor in eerste instantie de keuze heeft tussen het toepassen van de *Fast Track* Procedure of het archiveren van zijn Prekwalificatiedossier, alvorens deze beslissing te kunnen betwisten in overeenstemming met hoofdstuk 14. Deze voorafgaande opties moeten dus uit de tekst worden geschrapt.

4.4.10. **Timing voor het schrappen van (een) leveringspunt(en) uit een Geaggregeerde CMU**

115. Het Voorstel bevat de volgende bepalingen:

"189. Om deel te nemen aan de komende Veiling is de schrapping van een Leveringspunt dat deel uitmaakt van de Geaggregeerde CMU, indien het gekoppeld is aan een investeringsdossier dat reeds bij de CREG is ingediend, alleen mogelijk als ze vóór 10 augustus van het jaar van de Veiling door de CRM-kandidaat of de Geprekwalificeerde CRM-kandidaat wordt ingediend.

190. In deze specifieke situatie kan de CRM-kandidaat (een) nieuw(e) Prekwalificatiedossier(s) bij ELIA indienen met het (de) verwijderde Leveringspunt(en) tot 15 augustus van het jaar van de Veiling. ELIA zal de Prekwalificatieprocedure voltooien binnen maximaal tien Werkdagen, vanaf de indieningsdatum van het Prekwalificatiedossier."

116. De CREG is van mening dat zij over een langere termijn zou moeten beschikken om de ontwerpbeslissing die de basis vormt voor een eventuele schrapping van één of meer leveringspunten van de geaggregeerde CMU, goed te keuren. Zij besluit bijgevolg de termijnen als volgt aan te passen:

- de uiterste datum voor het schrappen van een of meer leveringspunten van een Geaggregeerde CMU wordt verlengd tot 20 augustus;
- de uiterste datum voor de indiening van een of meer nieuwe prekwalificatiedossiers wordt verlengd tot 25 augustus;
- de uiterste datum voor Elia om de prekwalificatie af te ronden wordt teruggebracht tot vijf Werkdagen.

Aldus kan de in § 167 bepaalde termijn (mededeling van het resultaat van de prekwalificatie aan de CREG uiterlijk op 1 september, wanneer een investeringsdossier is ingediend) worden nageleefd.

4.4.11. **Communicatie met de CREG**

117. In paragraaf 217 van het Voorstel wordt voorzien in een doorgifte van informatie van Elia aan de CREG "op drie verschillende tijdstippen".

118. Deze mededelingen zijn noodzakelijk gezien de nauwe interactie tussen de verwerking van de Prekwalificatiedossiers door Elia en de verwerking van de investeringsdossiers door de CREG, in toepassing van artikel 7undecies, § 9, van de Elektriciteitswet.

119. Deze laatste beschikking bevat onder meer het volgende voorschrift: "De commissie kan haar beslissing over het investeringsdossier motiveren op basis van de afwijzing van het prekwalificatiedossier door de netbeheerder. De netbeheerder verstrekt de commissie alle nodige informatie in dit verband met de nodige zorgvuldigheid." Volgens het voorstel vindt de afwijzing van het Prekwalificatiedossier plaats vóór de vaststelling van het Nominale Referentievermogen, en moet deze afwijzing binnen vijftig werkdagen na de indiening van het Prekwalificatiedossier zijn afgerond (§ 94).

120. De CREG merkt op dat het moment waarop deze beslissing door Elia wordt genomen, niet is opgenomen in de gevallen waarin Elia krachtens de Werkingsregels verplicht is informatie mee te delen aan de CREG, terwijl deze informatie essentieel is in het kader van de behandeling door de CREG van het overeenstemmende investeringsdossier. De tekst wordt derhalve gewijzigd.

4.5. HOOFDSTUK 6 – VEILINGPROCES

4.5.1. Dummy Biedingen

121. De sectie 6.3.1 van het Voorstel gaat over Dummy Biedingen.

122. De CREG erkent de noodzaak om de tijdens de veiling gebruikte vraagcurve aan te passen op basis van informatie die niet gekend was of waarmee geen rekening werd gehouden bij het ijken van de vraagcurve. In deze context stelt Elia voor om “*Dummy Biedingen*” (of *Dummy Bids*) te creëren voor gereduceerde “*Opt-Out IN*” -volumes, op basis van de informatie verkregen tijdens de prekwalificatie.

123. Om de vraagcurve te bepalen, wordt rekening gehouden met een schatting van de niet in aanmerking komende capaciteit (capaciteit die niet geacht wordt deel te nemen aan het CRM, in overeenstemming met de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit “*met betrekking tot de vaststelling van de ontvankelijkheidscriteria waarnaar wordt verwezen*) overeenkomstig artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1 ° en 2 °, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met betrekking tot de voorwaarden waaronder capaciteitshouders die steun genieten of hebben genoten, de recht of de verplichting om deel te nemen aan de prekwalificatieprocedure en wat betreft de minimumdrempel, in MW”).

124. De CREG somt hieronder een reeks van mogelijke gevallen op:

- het is mogelijk dat een deel van de wind- en fotovoltaïsche installaties nog steeds deelnemen aan het CRM, al dan niet omdat ze voorlopig geen steunmaatregelen meer ontvangen vanaf het begin van de eerste Leveringsperiode (periode van 'steun eindigend op 1 november 2025) of omdat die capaciteiten bereid zouden zijn om af te zien van hun hulp om deel te nemen aan CRM. Het is op het moment van prekwalificatie dat deze capaciteiten bekend zullen zijn. Een verhoging van de vraagcurve is dan noodzakelijk; na de publicatie van het koninklijk besluit van 28 april 2021 heeft Elia haar voorstel gewijzigd om rekening te houden met artikel 11, § 3, van dit besluit.
- het risico bestaat dat deze deelnemende capaciteiten (genoemd in het vorige streepje) uiteindelijk niet gecontracteerd worden maar op de markt blijven. Pas na de veiling zal de hoeveelheid niet-gecontracteerde capaciteit bekend worden. Aan het einde van de veiling is dus een correctie van de vraagcurve nodig om te voorkomen dat er teveel capaciteit wordt gecontracteerd.

125. Bovenstaande situaties vragen ook om een aanpassing van de vraagcurve (ook na afloop van de veiling - zie 2e streepje). De CREG is van oordeel dat een aanpassing van de vraagcurve in bovengenoemde situaties niet (of althans niet duidelijk) voorzien is in de Werkingsregels. De CREG stelt daarom voor om de aanpassing van de vraagcurve voor de beschreven gevallen expliciet in de Werkingsregels te integreren (door de introductie van positieve en negatieve *dummy*-biedingen). De tweede correctie vereist een aanpassing van het veilingalgoritme en een grondige controle door de CREG en, in voorkomend geval, de Auditor van de Capaciteitsmarkt. Aangezien deze wijziging van het algoritme nog ndoor Elia moet worden aangebracht, stelt de CREG voor om deze wijziging voor de eerste veiling enkel toe te passen als het volume van de correctie groter is dan 100 MW.

4.5.2. Veilingresultaten

126. In § 289 van het Voorstel wordt het volgende bepaald: "Na voltooiing van de clearing van de Veiling, wordt de lijst met geselecteerde Biedingen ter validatie voorgelegd aan de CREG." Daarbij is geen melding gemaakt van de uiterste datum voor de doorgifte van de veilingresultaten aan de CREG,

met het oog op de controle ervan. Aangezien deze datum thans is vastgesteld bij koninklijk besluit, verdient het de voorkeur deze uitdrukkelijk in deze bepaling te vermelden.

127. § 290 van het Voorstel is licht gewijzigd om rekening te houden met het feit dat een Geprekwalificeerde CRM-kandidaat meerdere biedingen kan uitbrengen bij de veiling, voor één of meerdere CMU's.

128. Tot slot is het, gelet op de volledige wijziging van de geschillenregeling (hoofdstuk 14), niet langer opportuun ernaar te verwijzen in geval van beroep tegen de beslissing van de CREG tot goedkeuring van de veilingresultaten, aangezien in dit hoofdstuk niet langer specifieke beroepen tegen de beslissingen van de CREG worden behandeld. Er moet dus worden verwezen naar de artikelen 29*bis* en 29*quater* van de Elektriciteitswet.

4.6. HOOFDSTUK 7 – ONDERTEKENING VAN HET CAPACITEITSCONTRACT

129. In § 294 van het Voorstel wordt het volgende bepaald:

"Zodra een Transactie bevestigd is (hetzij na een selectie in de Veiling, hetzij na een gevalideerde overdracht van een verplichting via de Secundaire Markt), moet er een nieuw Capaciteitscontract worden ondertekend tussen de Geprekwalificeerde CRM-kandidaat en ELIA."

130. Daarbij houdt het Voorstel geen rekening met de hypothese dat er mogelijk al een Capaciteitscontract is gesloten tussen Elia en de CRM-actor voor deze CMU. Indien er reeds een Capaciteitscontract bestaat, brengt de validatie van een nieuwe Transactie voor de partijen de verplichting met zich mee het bestaande Contract te wijzigen, en niet om een nieuw contract aan te gaan. De tekst wordt in die zin gewijzigd.

131. In het Voorstel wordt een verband gelegd tussen de sluiting van het Aansluitingscontract en de sluiting van het Capaciteitscontract: voor bepaalde soorten capaciteit kan het tweede contract niet worden ondertekend voordat het eerste is ondertekend, en de ondertekening van het tweede moet plaatsvinden binnen een bepaalde termijn nadat het eerste is ondertekend. Om rekening te houden met de gevolgen van de selectie in de Veiling, wordt in de Werkingsregels een paragraaf ingevoegd waarin enerzijds wordt gespecificeerd in welke gevallen de ondertekening van het Aansluitingscontract een voorwaarde is voor de ondertekening van het Capaciteitscontract en anderzijds welke termijnen gelden voor de ondertekening van beide contracten.

132. Ondanks het feit dat het proces van ondertekening van het Capaciteitscontract verscheidene weken in beslag neemt, wordt in het Voorstel niet gespecificeerd welk criterium moet worden gehanteerd om de datum van ondertekening van dit contract vast te stellen; deze informatie is noodzakelijk omdat de datum van ondertekening op verscheidene plaatsen in de Werkingsregels wordt gebruikt. De CREG stelt deze datum dus vast als de datum van kennisgeving van het door Elia ondertekende contract aan de Capaciteitsleverancier.

4.7. HOOFDSTUK 8 – PRELEVERINGSCONTROLE

4.7.1. Bepaling van de Verplichting tot Prelevering

133. Het Voorstel bevat de volgende bepalingen:

" § 323 Voor Bestaande CMU's op beide controlemomenten en voor Additionele CMU's in fase 2 (op controlemoment $t_{controle\ 2}$) stemt de Pre-leveringsverplichting overeen met tachtig procent¹⁴ van de Pre-leveringsverplichtingen die zijn beschreven in paragraaf 321"

134. De CREG is in de eerste plaats van mening dat de verplichting tot Prelevering niet moet worden verminderd met een tolerantie­marge, aangezien de controlemomenten $t_{control\ 1}$ en $t_{control\ 2}$ gekend zijn door de CRM-actoren. Bovendien vindt het controlemoment $t_{control\ 2}$ plaats op de dag vóór het begin van de leveringsperiode, tijdstip waarop de capaciteiten wettelijk beschikbaar moeten zijn.

Rekening houdend met de mogelijkheid voor de Capaciteitsleverancier om zijn methode te kiezen om de Pre-leveringsverplichting te bepalen en (i) de omvang van de in aanmerking genomen periode (in methode 1), of (ii) de mogelijkheid om het moment te kiezen waarop de test wordt georganiseerd (in methode 2), is de CREG van mening dat de tolerantie­marge van 20% moet worden opgeheven en dat de Capaciteitsleverancier de dag voor de start van de Leveringsperiode moet kunnen aantonen dat hij de gecontracteerde capaciteit kan leveren.

135. De CREG is ook van plan § 328 van het Voorstel te wijzigen in zoverre de huidige formulering onvoldoende weergeeft dat op het moment $t_{control\ 2}$ het geheel (100 %) van de gecontracteerde capaciteit van de Virtuele CMU moet zijn omgezet in Bestaande CMU, ongeacht het deel van de gecontracteerde capaciteit dat op het moment $t_{control\ 1}$ voldeed aan de preleveringsverplichting.

Met andere woorden, volgens de CREG moet het in § 330 vermelde percentage 100 % bedragen, en niet 25 %.

136. Punt 8.4.2.1.1 van het Voorstel heeft betrekking op de bepaling van het Preleveringsvermogen, waarvoor twee methoden mogelijk zijn (ofwel het gebruik van historische gegevens, ofwel een preleveringstest). Wat de preleveringstest betreft, moet de capaciteitsleverancier Elia op de hoogte brengen van een datum voor deze test. In § 333 van het voorstel staat dat als deze datum niet binnen de vastgestelde termijn wordt meegedeeld, ELIA standaard de alternatieve methode waarbij historische gegevens worden gebruikt, zal toepassen. Uit § 330 van het Voorstel blijkt echter duidelijk dat de tweede methode uitsluitend kan worden gebruikt als de eerste methode niet kan worden toegepast (§ 330). § 333 van het Voorstel moet derhalve worden geschrapt.

4.7.2. Preleveringspenaliteiten

137. De § 345 van het Voorstel voorziet de mogelijkheid om de Transactieperiode te verkorten in geval van een Ontbrekend Volume. Wat de Aanvullende CMU's betreft, wordt een onderscheid gemaakt tussen die waarvoor een vergunning nodig is en deze waarvoor dit niet het geval is. De boete is groter als een Ontbrekend Volume wordt waargenomen voor een CMU waarvoor een licentie nodig is.

Om rekening te houden met het feit dat het verkrijgen van vergunningen voor ontwikkelingsprojecten in het kader van de CRM tal van politieke en juridische onzekerheden omvat, acht de CREG het gepast om het bedrag van de verschuldigde boete te verminderen indien, wanneer een vergunning ontbreekt, de Capaciteitsverstrekker aantoont dat hij alle redelijkerwijs toelaatbare inspanningen heeft geleverd om de Vergunning te verkrijgen.

138. Het Voorstel voorziet de mogelijkheid om de Transactieperiode te verkorten in het geval van Ontbrekende Capaciteiten. Met betrekking tot Virtuele CMU's voorziet § 349 van het Voorstel dat *"Als voor een Virtuele CMU een Ontbrekend Volume wordt vastgesteld op controlemoment $t_{controle\ 1}$,*

---

¹⁴ De 80%-parameter is een tolerantie­marge die voor bestaande CMU's wordt voorgesteld om het effect te dekken van suboptimale situaties met een mogelijke nadelige invloed op de metingen die ELIA heeft verricht op het ogenblik van de preleveringscontrole (bv. seizoenseffect).

wordt de initiële Transactieperiode bovendien verminderd met het Ontbrekend Volume gedurende de volledige eerste Periode van Capaciteitslevering. Deze vermindering gebeurt pro rata tussen alle Transacties gerelateerd aan de Periode van Capaciteitslevering die nog steeds met de Virtuele CMU geassocieerd zijn op het controlemoment". Artikel 7undecies, §11, al. 4 van de Elektriciteitswet stelt: "Het aantal perioden van capaciteitslevering waarvoor de leverancier een capaciteitsvergoeding ontvangt, zoals bepaald in het capaciteitscontract, bedraagt maximaal één, drie, acht of vijftien perioden, in functie van de capaciteitscategorie waartoe de gecontracteerde capaciteit behoort, en maximaal één periode voor onrechtstreekse buitenlandse capaciteiten en voor niet bewezen capaciteiten." Er kan bijgevolg geen "vermindering" van het Volume voor de volledige "eerste Periode van Capaciteitslevering" plaatsvinden, gezien de Transactieperiode slechts een enkele Periode van Capaciteitslevering kan beslaan, en aldus niet kan worden verminderd.

139. In § 354 van het Voorstel wordt de procedure uiteengezet voor het betwisten van een preleveringsrapport. Deze paragraaf is gewijzigd.

Eenzijds leek het de CREG logisch om de hypothese van een minnelijk akkoord tussen de partijen tijdens de eerste besprekingsfase toe te voegen. In het Voorstel was die niet opgenomen.

Anderzijds lijkt de verplichting om aan Elia het bedrag van de penaliteit te betalen terwijl het geschil nog hangende is, onevenredig en is ze geschrapt. Gelet op de quasi-strafrechtelijke aard van de uit hoofde van het CRM opgelegde penaliteiten, zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State¹⁵ in haar advies over het wetsontwerp van 15 maart 2021 heeft benadrukt, zou de verplichting om de penaliteit te betalen terwijl de betwisting nog hangende is, in strijd kunnen worden geacht met het beginsel van het vermoeden van onschuld. Deze verplichting wordt derhalve opgeheven.

140. Tot slot wordt de bepaling volgens welke in het geval van infrastructuurwerken die een Ontbrekend Volume hebben veroorzaakt, geen penaliteit verschuldigd is, geschrapt uit hoofdstuk 13 (Aansprakelijkheid en overmacht) en opgenomen in hoofdstuk 8, in de sectie over de Infrastructuurwerken.

4.7.3. Aangegeven Day-aheadprijs

141. In § 381 van het Voorstel wordt het volgende bepaald:

"Een Aangegeven Day-aheadprijs kan door de Capaciteitsleverancier aan ELIA worden meegedeeld via de CRM IT-interface vanaf het ogenblik dat de CMU een Bestaande CMU is. ELIA bevestigt de goede ontvangst via een kennisgeving aan de Capaciteitsleverancier.

Indien er geen Aangegeven Day-aheadprijs is bevestigd die door ELIA is ontvangen voordat de Transactieperiode van een CMU begint, zal de bijbehorende Gecontracteerde Capaciteit als onbeschikbaar worden beschouwd in het geval ELIA een Beschikbaarheidstest verricht tijdens de Transactieperiode (sectie 9.5)."

142. De CREG merkt op dat deze bepaling de Capaciteitsleverancier sanctioneert indien Elia niet bevestigt de verklaring tijdig te hebben ontvangen, terwijl het gebrek aan bevestiging te wijten kan zijn aan nalatigheid van Elia. Bovendien, en vooral, ziet de CREG niet in waarom de sanctie (het feit als onbeschikbaar te worden beschouwd) afhankelijk wordt gemaakt van het verrichten van een Beschikbaarheidstest.

Bijgevolg heeft de CREG het voorstel op dit punt aangepast door het volgende te bepalen:

---

¹⁵ Doc. parl., Kamer, sess. 2020-2021, n° 55-1779/1, pp. 59-60.

- de sanctie is van toepassing indien de Capaciteitsleverancier geen verklaring verstrekt;
- de sanctie bestaat erin de Gecontracteerde Capaciteit als onbeschikbaar te beschouwen zolang de verklaring niet aan Elia is verstrekt.

4.8. HOOFDSTUK 9 – BESCHIKBAARHEIDSVERPLICHTING

4.8.1. Niet-beschikbare capaciteiten

143. In § 387 van het voorstel staat het volgende:

"ELIA aanvaardt een dergelijke notificatie alleen als:

De notificatie wordt ingediend uiterlijk tien Werkdagen na de begindatum van de niet-beschikbaarheid"

144. In de mate dat de onbeschikbaarheid van een capaciteit een impact kan hebben op de bevoorradingszekerheid van het land, is de CREG van oordeel dat deze notificatie zo snel mogelijk moet gebeuren en ten laatste de dag na het begin van de onbeschikbaarheid.

145. In § 393 van het voorstel is het volgende te lezen:

"Een Capaciteitsleverancier kan cumulatief voor maximaal vijfenzeventig kalenderdagen per Periode van Capaciteitslevering een Aangekondigde Niet-beschikbaarheid aangeven. Zodra deze limiet is bereikt, blijft de verplichting om kennis te geven van beperkingen van de Capaciteit van kracht, maar bepaalt ELIA geen Aangekondigde Niet-beschikbare Capaciteit meer. De Aangekondigde Niet-beschikbare Capaciteit is vanaf dit punt voor de rest van de Periode van Capaciteitslevering gelijk aan nul MW."

146. In het voorstel van Elia kan een capaciteitsleverancier dus tot 75 dagen van aangekondigde niet-beschikbaarheid in één enkele capaciteitsleveringsperiode melden. De CREG begrijpt dat zich omstandigheden kunnen voordoen waarin de capaciteitsleverancier de beschikbaarheid van zijn capaciteit niet kan garanderen, maar is van oordeel dat het, om de bevoorradingszekerheid te garanderen, niet wenselijk is dat een zeer lange periode van onbeschikbaarheid samenvalt met periodes van schaarste. Aangezien eventuele problemen in verband met de bevoorradingszekerheid zich vooral in de winterperiode voordoen, is de CREG van mening dat een geplande langdurige onbeschikbaarheid tijdens de winter moet worden vermeden.

147. De CREG staat dus een maximum van 25 dagen aangekondigde niet-beschikbaarheid toe tijdens de Winterperiode (van 1 november tot 31 maart). De CREG houdt het plafond van 75 dagen over een volledige Periode van Capaciteitslevering aan.

4.8.2. Toepassing van de Beschikbaarheidscontrole tijdens de AMT-momenten

4.8.2.1. Kennisgeving van een beschikbaarheidstest

148. In het Voorstel lezen we het volgende:

"497. ELIA instrueert de Capaciteitsleverancier over de uitvoering van een Beschikbaarheidstest via de CRM IT-interface uiterlijk vóór 3:00 pm de dag voordat de test plaatsvindt. ELIA vermeldt in haar instructie de verwachte duur van de Beschikbaarheidstest. De verwachte duur kan een van de twee onderstaande opties zijn:

De volledige SLA-duur (indien van toepassing); of

Een kwartier.

De notificatie vermeldt een begin- en eindtijd voor de Beschikbaarheidstest. De begin- en eindtijden bepalen de periode waarin de Verplichte Capaciteit door ELIA zal worden geverifieerd. De periode tussen begin- en eindtijd van de test bedraagt minstens vierentwintig uur. Binnen die periode kan de Capaciteitsleverancier vrij kiezen wanneer hij

de Beschikbare Capaciteit levert (overeenkomstig sectie **Error! Reference source not found.**2), zolang hij de Verplichte Capaciteit (overeenkomstig sectie **Error! Reference source not found.**) levert gedurende ten minste de verwachte duur. Deze keuze wordt niet uitdrukkelijk vermeld door de Capaciteitsleverancier, maar wordt geïmpliceerd door het niveau van de waargenomen Beschikbare Capaciteit.

Vanaf het ogenblik van de notificatie mag de Capaciteitsleverancier geen verplichtingen van de CMU op de Secundaire Markt verhandelen voor Transactieperiodes tussen de begin- en eindtijd van de Beschikbaarheidstest."

149. Om alle Capaciteiten op gelijke voet te behandelen, moet de aankondiging van een beschikbaarheidstest voor alle Capaciteitsleveranciers op hetzelfde moment gebeuren. Voorts dient de aankondiging van een test plaats moeten vinden na sluiting van de markt, na de vaststelling van een AMT-uur of een AMT-moment, aangezien het de bedoeling is de spontane reactie van een Capaciteitsleverancier op de aankondiging van een AMT-uur te testen.

Het Voorstel is gewijzigd opdat een aankondiging van een test zou plaatsvinden binnen een tijdsinterval dat om 15.00 uur begint en om 15.30 uur eindigt.

4.8.3. Berekening van de Onbeschikbaarheids capaciteit

150. Sectie 9.6.2 van het Voorstel beschrijft de berekening van de onbeschikbaarheidspenaliteiten.

151. In paragraaf 510 wordt de penaliteitsfactor die op de ontbrekende capaciteit moet worden toegepast, als volgt gedefinieerd:

"510. ELIA past de penaliteitsfactor toe afhankelijk van het type Ontbrekende Capaciteit en de tijd waarop deze zich voordoet (tijd t). Voor Onaangekondigde Ontbrekende Capaciteit is de penaliteitsfactor gelijk aan 1. Voor Aangekondigde Ontbrekende Capaciteit hangt de penaliteitsfactor af van het seizoen waarin de Ontbrekende Capaciteit werd gedetecteerd. De volgende tabel geeft een overzicht van de waarde van de penaliteitsfactor X:

	Onaangekondigde Ontbrekende Capaciteit	Aangekondigde Ontbrekende Capaciteit 01/04/20xx-1 – 31/10/20xx	Aangekondigde Ontbrekende Capaciteit 01/11/20xx-1 – 31/03/20xx
Penaliteitsfactor (X)	1	0	0,9

Tabel 1 – Waarde van de Penaliteitsfactor (X)

152. Het Voorstel van Elia voorziet in een penaliteitsfactor van nul voor de niet-beschikbare capaciteit die buiten de Winterperiode wordt aangekondigd.

153. De CREG is van mening dat het verschil tussen de onaangekondigde ontbrekende capaciteit en de aangekondigde ontbrekende capaciteit op elk moment voldoende groot moet zijn.. Gezien het huidige kleine verschil (1-0,9 = 0,1), bestaat het risico dat de capaciteitshouder Elia niet op de hoogte brengt van zijn geplande onbeschikbaarheid tijdens de Winterperiode. Daarom heeft de CREG de penaliteitsfactor voor de onaangekondigde ontbrekende capaciteit verhoogd met een vaste waarde van 0,5 ten opzichte van de factor die van toepassing is op de aangekondigde ontbrekende capaciteit. De penaliteitsfactor voor de onaangekondigde ontbrekende capaciteit bedraagt dan 0,5 buiten de winterperiode en 1,4 tijdens de winterperiode, terwijl deze factor in het Voorstel voor de gehele leveringsperiode altijd op 1 werd gesteld.

4.9. HOOFDSTUK 10 – SECUNDAIRE MARKT

154. In geval van een transactie op de Secundaire Markt voorziet het Voorstel (behalve wanneer er een Beurs bij betrokken is) in een notificatie van de transactie door zowel de Verkoper als de Koper van een Verplichting. § 611 van het Voorstel behandelt het geval waarin de tweede notificatie van de transactie op de Secundaire Markt niet binnen de vereiste termijn van vijf Werkdagen wordt ontvangen: het bepaalt dat de transactieprocedure door Elia wordt stopgezet, en dat Elia vervolgens aan de uitgever van de notificatie de verwerping van de transactie meedeelt. De CREG heeft de procedure vereenvoudigd door het concept van een stopzetting van de transactieprocedure, dat niet erg duidelijk was, te schrappen.

155. In overeenstemming met de doelstelling die de Elektriciteitswet aan de Werkingsregels toekent, namelijk "*elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk, te voorkomen*", voorziet het Voorstel in de mededeling door Elia aan de CREG van elke transactie op de Secundaire Markt waarvoor Elia redelijke twijfel heeft dat deze "*zou kunnen worden beïnvloed door bijvoorbeeld potentieel concurrentieverstorend gedrag of potentieel misbruik van een account toe te rekenen aan de Geprekwalificeerde CRM-kandidaat of Capaciteitsleverancier en zijn CMU*" (§ 623 van het Voorstel). Het Voorstel staat Elia ook toe om elke transactie van de Geprekwalificeerde CRM-kandidaat gedurende vijf Werkdagen op te schorten.

Deze bepaling moet worden gewijzigd. Enerzijds lijkt het meer wenselijk de mogelijkheid te overwegen om dit soort situaties enkel aan de CREG (en de Auditor) te melden in de gevallen bedoeld in de Elektriciteitswet ("*elke marktmanipulatie, elk concurrentiebeperkend gedrag en elke oneerlijke handelspraktijk*"), zijnde de enige gevallen waarin de CREG en de Capaciteitsmarktauditor krachtens artikel 7*undecies*, § 13, toezichtsbevoegdheden hebben. Bovendien moeten de gevallen specifiek worden vastgesteld en niet bij wijze van voorbeeld worden genoemd. Anderzijds ziet de CREG niet in waarom Elia – voor een periode van slechts vijf Werkdagen – de transacties van de CRM-kandidaat zou kunnen opschorten (waarom enkel die van de CRM-kandidaat en niet die van de Capaciteitsleverancier?). Bij vermoeden van marktmisbruik bijvoorbeeld zullen de onderzoeken die de CREG en de Auditor zullen moeten uitvoeren, ongetwijfeld veel langer duren dan vijf Werkdagen. Aangezien het niet mogelijk lijkt de transacties op de Secundaire Markt van de desbetreffende CRM-actor voor de duur van de noodzakelijke onderzoeken op te schorten, moet deze opschorting van de transactie worden geschrapt.

156. In § 642 van het Voorstel worden de mogelijkheden uiteengezet voor een escalatie van penaliteiten bij niet-nakoming van de verplichtingen die voortvloeien uit een transactie op de Secundaire Markt. Deze penaliteiten komen bovenop de penaliteiten waarin is voorzien in hoofdstuk 9 betreffende de Beschikbaarheidsverplichting – voor dezelfde tekortkomingen dus.

De CREG oordeelt dat de penaliteiten onevenredig zijn, minstens in zoverre zij voorzien in de uitsluiting van de Capaciteitsleverancier (alsook van andere dochterondernemingen van de moedermaatschappij) van deelname aan de Veilingen – wat niet is bepaald door de Werkingsregels in geval van terugkerende onbeschikbaarheid na een transactie op de Primaire Markt, noch door de wet in geval van bewezen marktmisbruik. De tekst van het Voorstel moet bijgevolg worden aangepast.

4.10. HOOFDSTUK 11 – FINANCIËLE GARANTIES

4.10.1. Garantie van de Verbonden Onderneming

157. Tot de in het Voorstel toegestane soorten financiële garanties behoort de garantie van de moedermaatschappij (zie bv. § 674). In § 678 wordt echter gespecificeerd dat de *"vennootschap die de garantie uitgeeft, een Verbonden Onderneming is"*, waarbij de *Verbonden Vennootschap in een voetnoot wordt gedefinieerd als "elke onderneming die direct of indirect controle heeft over, onder de controle staat van, of onder gezamenlijke controle staat met de onderneming die eigenaar is van de CMU. In deze definitie heeft 'controle' de betekenis van artikel 1:14 van het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen."* De CREG is daarom van mening dat de benaming "Garantie de la société-mère" de realiteit van deze garantie niet juist weergeeft; de Nederlandse ("*verbonden onderneming*") en Engelse ("*affiliate guarantee*") versies van het Voorstel hebben het concept in kwestie bovendien aangepast. De term "Garantie de la société-mère" moet dus worden vervangen door "Garantie de la Société Affiliée".

158. In § 696 van het Voorstel wordt bepaald dat de financiële garantie kan worden aangepast aan het einde van de prekwalificatieprocedure – meer bepaald "op moment van notificatie van de prekwalificatieresultaten". In diezelfde paragraaf is evenwel bepaald dat een eventuele aanpassing van de garantie moet gebeuren "*binnen twintig Werkdagen na notificatie van het definitieve Nominaal Referentievermogen*". Volgens de CREG is dit uitgangspunt verkeerd aangezien de datum van mededeling van het Nominaal Referentievermogen voorafgaat aan de datum van mededeling van de resultaten van de Prekwalificatieprocedure (voor het bewijs, zie § 217 van het Voorstel). Dit criterium moet worden geschrapt.

159. § 714 van het Voorstel heeft betrekking op de finale vrijgave van de Financiële Garantie. Het luidt als volgt: "*Behoudens de vrijgavegebeurtenissen [die zijn beschreven in dit hoofdstuk], wordt de Financiële Garantie automatisch vrijgegeven op het einde van de Geldigheidsperiode, voor zover na de vrijgave wordt voldaan aan de financiële-garantieplichting zoals beschreven in paragraaf 655.*" Aangezien de reden waarom de vrijgave van de garantie op het einde van de Geldigheidsperiode voorwaardelijk is, niet voldoende wordt toegelicht (de verwijzing naar § 655 is niet duidelijk genoeg), is de CREG van oordeel dat deze voorwaarde moet worden geschrapt. De CREG merkt op dat in § 655 van het Voorstel wordt voorzien in de verplichting om een Financiële Garantie te verstrekken op elk moment *t* van de Geldigheidsperiode; het is logisch dat na de Geldigheidsperiode de verplichting niet voortduurt en dat de Garantie dus moet worden vrijgegeven.

4.11. HOOFDSTUK 12 - TERUGBETALINGSVERPLICHTING

4.11.1. Wijziging van de NEMO van een CMU

160. In het Voorstel lezen we het volgende:

*"732. De Capaciteitsleverancier kan voor elke CMU aan ELIA een wijziging melden van zijn eerdere NEMO-keuze voor de Referentieprij van een CMU, zoals gedefinieerd in overeenstemming met paragraaf***Error! Reference source not found.**

733. Nadat de wijziging van de NEMO aan ELIA is gemeld, is ze meteen nadat ELIA de ontvangst van de notificatie van deze wijziging van de Capaciteitsleverancier heeft bevestigd, van toepassing op de berekening van de Terugbetalingsverplichting."

161. De regel geeft geen enkele aanwijzing over de vraag of de nieuwe aangewezen NEMO daadwerkelijk in aanmerking wordt genomen, noch over de vraag of Elia de Capaciteitsleverancier op de hoogte zal brengen van de ontvangst van deze wijzigingsaankondiging.

De formulering werd als volgt aangepast om de nodige verduidelijking te verschaffen:

"733. Vanaf de wijziging van de NEMO aan ELIA is gemeld, wordt ze toegepast voor de berekening van de Terugbetalingsverplichting. ELIA bevestigt de ontvangst van de notificatie van deze wijziging van de Capaciteitsleverancier binnen de vijf Werkdagen.."

De Werkingsregels preciseren nu dat de nieuwe NEMO in aanmerking zal worden genomen zodra Elia op de hoogte wordt gebracht van de wijziging en dat Elia de ontvangst van deze kennisgeving binnen de 5 Werkdagen moet bevestigen.

4.11.2. Uitoefenprijs

162. In het Voorstel lezen we het volgende:

*"734. Deze sectie verwijst naar de Gekalibreerde Uitoefenprijs. Dit is een waarde die gekoppeld is aan een Transactie voor de volledige Periode van Capaciteitslevering, die geïndexeerd is volgens sectie **Error! Reference source not found.** en die vereist is voor het bepalen van de Uitoefenprijs van een Transactie."*

163. Wanneer de Transactie een geaggregeerde capaciteit betreft waaraan een meerjarencontract is toegewezen, is het voor deze CMU mogelijk om zich op jaarbasis te associëren met Bijkomende Leveringspunten. De CREG is van mening dat de bepaling van de Uitoefenprijs in dit geval beter moet worden omschreven.

164. In de wijziging wordt gepreciseerd dat in dit geval de Uitoefenprijs deze blijft die bij de ondertekening van het (meerjaren) Capaciteitscontract werd vastgesteld.

4.11.3. Betwisting

165. In het Voorstel lezen we het volgende:

770. Indien de Capaciteitsleverancier parameters of berekeningen wenst te betwisten die naar zijn oordeel aanleiding hebben gegeven tot een foutief Stop-loss Bedrag, een foutieve Terugbetalingsverplichting of Effectieve Terugbetalingsverplichting, heeft hij twintig Werkdagen vanaf de notificatie van het rapport van de leveringsactiviteit om een dergelijke gemotiveerde betwisting aan ELIA te bezorgen. In dat geval onderhandelen de Capaciteitsleverancier en ELIA om binnen zestig Werkdagen vanaf de datum van de notificatie van de betwisting door de Capaciteitsleverancier een minnelijke schikking te bereiken. ELIA en de Capaciteitsleverancier kunnen elkaar indien nodig om aanvullende informatie verzoeken over de parameters in het rapport van de leveringsactiviteit.

166. De regel bepaalt niet op welke wijze de Capaciteitsleverancier zijn met redenen omklede betwisting aan Elia moet toezenden.

167. Er wordt gespecificeerd dat deze overdracht via de CRM IT-Interface moet geschieden.

4.11.4. Indiening van het aanvraagformulier

168. § 806 uit het Voorstel voorziet het volgende:

"... De fallbackprocedure omvat de volgende stappen:

- De Capaciteitshouder neemt zo snel mogelijk contact op met ELIA via e-mail en legt de aard van het probleem uit.
- ELIA antwoordt de Capaciteitshouder binnen maximaal vijf Werkdagen na de ontvangstdatum van de e-mail van de Capaciteitshouder en meldt dat ofwel:
  - Het probleem opgelost is en de Capaciteitshouder opnieuw kan proberen om het formulier in te dienen; ofwel
  - Het probleem niet op korte termijn kan worden opgelost, waarbij ELIA het aanvraagformulier via e-mail verstuurt, zodat de Capaciteitshouder het kan invullen en eveneens via e-mail kan terugsturen naar ELIA. In deze omstandigheden komt de indieningsdatum van het aanvraagformulier overeen met de datum van de eerste e-mail van de Capaciteitshouder aan ELIA.
- ELIA past de verlenging van de betrokken deadline toe zoals gespecificeerd in paragraaf **Error! Reference source not found.** hierboven.

169. Wanneer het aanvraagformulier per e-mail wordt verzonden, is de regel voor het bepalen van de datum van kennisgeving niet duidelijk geformuleerd.

170. Er werd een wijziging aangebracht om aan te geven dat dit de datum is waarop de e-mail met de waarschuwing voor het probleem aan Elia is verzonden.

4.11.5. Problemen met netbeperkingen

171. Bij § 825 van het voorstel worden drie problemen genoemd die de *fallback*procedure tijdens de berekeningsfase van de netbeperkingen kunnen uitlokken. Het eerste van deze problemen wordt als volgt geformuleerd:

"- In een geval van overmacht (bv. een extreme weersgebeurtenis, een terreuraanslag ...) tijdens de berekeningsfase dat onvoorziene en ernstige schade veroorzaakt aan een of meer belangrijke activa van de netinfrastructuur van het openbare elektriciteitstransmissienet en daardoor een impact zou hebben op de hypothesen voor het referentienet op 15 juni van het jaar waarin de Veiling plaatsvindt, waarop ELIA de berekening van de netbeperkingen baseert."

172. Deze bepaling heeft alleen betrekking op gevallen van overmacht die van invloed zijn op het openbare elektriciteitstransmissienet, maar een dergelijke situatie kan ook van invloed zijn op het openbare gasvervoersnet of een elektriciteitsdistributienet.

173. Het toepassingsgebied ervan werd dan ook uitgebreid tot deze netwerken.

4.12. HOOFDSTUK 13 – AANSPRAKELIJKHEID EN OVERMACHT

174. In het algemeen is de CREG het eens met het voorstel voor hoofdstuk 13.

175. De CREG is niettemin van mening dat er aan dit hoofdstuk bepaalde wijzigingen moeten worden aangebracht.

176. Ten eerste merkt de CREG op dat § 780 van het voorstel bepaalt dat directe schade betrekking heeft op de schade die voortvloeit uit een fout die is begaan door een CRM-actor of door Elia, en *"in het geval van de CRM-actor, door elke netgebruiker of elke gebruiker van een gesloten distributienet (CDS) voor wie hij optreedt om een CMU te vormen"*.

177. De CREG is van mening dat de cursief gedrukte passage waarnaar in het vorige punt wordt verwezen, moet worden geschrapt aangezien deze niet thuishoort in de definitie van directe schade. De hypothese van een zware fout door een netgebruiker of een CDS-gebruiker met wie de CRM-actor een CMU vormt en waarvoor de CRM-actor jegens Elia aansprakelijk is, moet in een afzonderlijke paragraaf worden behandeld (nieuwe paragraaf 776). In dit verband acht de CREG het ook nuttig te preciseren dat Elia geen rechtstreekse vordering kan instellen tegen deze gebruikers.

178. Ten tweede merkt de CREG op dat de regeling voor de berekening van de aansprakelijkheidsbeperking die in § 776 wordt uiteengezet, moeilijk te begrijpen is en een discriminerende situatie tot stand dreigt te brengen. Het berekenen van de aansprakelijkheidsbeperking in functie van de gecontracteerde capaciteit leidt immers tot een andere behandeling van CRM-actoren met en CRM-actoren zonder een capaciteitscontract. In ieder geval acht de CREG een beperking in functie van de ten behoeve van Elia gecontracteerde capaciteit (eerste zin) niet opportuun, aangezien deze regeling voor de berekening van de aansprakelijkheidsbeperking specifiek gericht is op CRM-actoren die over een capaciteitscontract beschikken. Dat wordt bevestigd door de invoering van een bijzondere regeling inzake aansprakelijkheidsbeperking voor Elia aan het einde van dezelfde paragraaf. Bijgevolg acht de CREG het nuttig om de eerste zin van punt 781 te verduidelijken door de verwijzing naar gecontracteerde capaciteiten te schrappen.

179. Ten derde merkt de CREG op dat in § 782 wordt verwezen naar de "activa van Elia". De CREG is evenwel van mening dat deze termen moeten worden vervangen door de woorden "het vermogen van Elia" en dat de hier bedoelde situatie duidelijker moet worden omschreven. De CREG is immers van oordeel dat het vermogen van Elia slechts kan worden geacht te zijn toegewezen indien Elia niet in staat is de gevolgen van de niet-naleving door de CRM-actor te verhelpen door middel van de in de werkingsregels vastgestelde mechanismen of van andere reguleringsmechanismen waarin de elektriciteitswet voorziet (bij voorbeeld, de tarieven).

180. Ten vierde merkt de CREG op dat § 786 over de wisselwerking met andere gereguleerde contracten niet erg begrijpelijk is en bijgevolg moet worden verduidelijkt. Met name dient te worden vastgesteld dat de werkingsregels de toepassing van de bepalingen van andere gereguleerde contracten op geen enkele wijze beperken (zelfs indien de niet-uitvoering van een verplichting uit hoofde van de regels gevolgen heeft voor de uitvoering van een verplichting uit hoofde van het toepasselijke gereguleerde contract).

181. Ten vijfde merkt de CREG op dat § 790 voorziet in een beperking van gevallen van overmacht tot situaties "die zich voordoen na de ondertekening van het capaciteitscontract". De CREG is echter van mening dat deze verduidelijking moet worden geschrapt, aangezien zij op ongerechtvaardigde wijze eventuele gevallen van overmacht uitsluit die zich in het kader van het CRM hebben voorgedaan en die dateren van vóór de ondertekening van voornoemd contract.

182. Bovendien merkt de CREG op dat de gevallen van overmacht zoals bedoeld in § 791 van het Voorstel beperkt zijn tot gebeurtenissen die van invloed zijn op het openbare distributienet. Volgens de CREG moet worden gepreciseerd dat de in § 791 bedoelde gevallen van overmacht ook betrekking kunnen hebben op gesloten distributienetten. Zo niet dreigt hiervoor een situatie van discriminatie te ontstaan.

183. Wat de kwestie van overmacht betreft, merkt de CREG tevens op dat in § 792 is bepaald dat vertragingen bij het verkrijgen van vergunningen of toelatingen geen situatie van overmacht vormen. De CREG is van mening dat deze bepaling moet worden geschrapt aangezien niet uit te sluiten valt dat zich in een dergelijk geval gevallen van overmacht voordoen. Ook moet worden voorzien in de mogelijkheid om meer specifieke bepalingen in het capaciteitscontract op te nemen, waaronder de uitsluiting van bepaalde gebeurtenissen als overmacht.

184. Tot slot merkt de CREG op dat § 794 van het voorstel voorziet in zeer korte kennisgevingstermijnen indien zich een geval van overmacht voordoet (24 uur). De CREG is van mening dat deze termijn van 24 uur moet worden verlengd tot drie werkdagen, en dat de termijn waarbinnen een mondelinge kennisgeving schriftelijk moet worden bevestigd, moet worden ingekort van vijf tot drie werkdagen. Deze wijziging is noodzakelijk om de samenhang tussen de verschillende wijzen van kennisgeving (mondeling of schriftelijk) van een situatie van overmacht te bewaren.

185. Ten zesde verwelkomt de CREG het in § 784 door Elia geformuleerde Voorstel om te voorzien in een beroep op het mechanisme van het oude artikel 7^{quaterdecies} van de elektriciteitswet (nu artikel 7^{undecies}, § 15 van de elektriciteitswet) wanneer een schade of een waarborg van ELIA de beperkingen voorzien in de werkingsregels overschrijdt.

De CREG is echter van mening dat het omwille van de duidelijkheid de voorkeur verdient om deze hypothese in een afzonderlijk punt te behandelen (nieuw punt 13.3).

4.13. HOOFDSTUK 14 - GESCHILLEN

186. Met betrekking tot het mechanisme voor geschillenbeslechting dat Elia in het voorstel van werkingsregels voorstelt, merkt de CREG op dat hierin is bepaald dat nagenoeg alle geschillen moeten worden voorgelegd aan de bevoegde ondernemingsrechtbank te Brussel.

187. De CREG is evenwel van mening dat het CRM aanleiding kan geven tot talrijke geschillen die betrekking hebben op de verschillende fasen en procedures waarin dit mechanisme voorziet, en dat deze geschillen door een groot aantal actoren kunnen worden ingeleid.

188. In dit verband is de CREG van oordeel dat het derhalve van essentieel belang is om op een duidelijke en begrijpelijke manier te voorzien in een snel en efficiënt mechanisme voor geschillenbeslechting, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke kenmerken van het CRM. In dit verband is het niet opportuun om, zoals Elia voorstelt, bijna alle geschillen die in het kader van het CRM kunnen ontstaan, door te verwijzen naar de ondernemingsrechtbank.

189. De meeste geschillen die in de context van het CRM kunnen ontstaan, vereisen immers een snelle oplossing gezien de belangrijke uitdagingen die zij aan de orde kunnen stellen, zowel voor de individuele actor als voor de goede werking van het CRM in ruime zin.

190. Bovendien kan het aantal geschillen dat in het kader van het CRM kan ontstaan, snel leiden tot een achterstand bij de bevoegde rechtbanken, en in het bijzonder bij de ondernemingsrechtbank te Brussel. Dit zou tot grote vertragingen leiden. Zelfs indien er geen achterstand is, zijn de termijnen die algemeen van toepassing zijn bij de procedures voor de ondernemingsrechtbank, nauwelijks verenigbaar met de vereisten van het CRM.

191. Tot slot vereist de geschillenbeslechting in het kader van het CRM meestal een goede kennis van de technische, juridische en economische aspecten van dit mechanisme, en meer in het algemeen van de energiemarkt. Bijgevolg moet een hoog niveau van deskundigheid worden gewaarborgd.

192. Om de hierboven vermelde risico's en moeilijkheden te beperken, acht de CREG het noodzakelijk te voorzien in de mogelijkheid een beroep te doen op een specifiek geschillenbeslechtingsmechanisme van arbitrale aard. De CREG preciseert evenwel dat de aanwending van dit mechanisme niet verplicht is, maar een mogelijk alternatief vormt voor de gemeenrechtelijke procedures.

193. Daartoe wordt een CRM-geschillencommissie opgericht. Deze commissie bestaat uit twee *ad-hoc* leden die door de partijen worden aangeduid en, in beginsel, de voorzitter die hiertoe door de CREG wordt aangeduid. Indien de partijen er echter de voorkeur aan geven een andere persoon als voorzitter voor hun geschil aan te wijzen (een *ad-hoc* voorzitter), wordt de *ad-hoc* voorzitter (voor dat

geschil) in onderlinge overeenstemming aangewezen door de *ad-hoc*leden die door de partijen zijn benoemd.

194. Voor het CRM-geschillencomité kunnen twee verschillende procedures worden gevolgd: de aanbevelingsprocedure of de bindende beslissingsprocedure.

195. De aanbevelingsprocedure is van toepassing wanneer de partijen de CRM-geschillencommissie verzoeken om informele bijstand bij hun geschil. Daartoe gaat de voorzitter (of in voorkomend geval de *ad-hoc*voorzitter) over tot informele besprekingen of, zo nodig, vergaderingen met de partijen. Na de besprekingen en binnen een bepaalde termijn brengt de voorzitter (of in voorkomend geval de *ad-hoc*voorzitter) een schriftelijke aanbeveling uit die, indien de partijen daarmee instemmen, in een schriftelijke overeenkomst kan worden bekrachtigd.

196. Indien aan het einde van de aanbevelingsprocedure echter geen minnelijke oplossing is gevonden, kan de meest gerede partij ofwel de CRM-geschillencommissie verzoeken om een bindende beslissing te nemen, ofwel besluiten het geschil aan de bevoegde rechtbank voor te leggen.

197. Indien een bindende beslissingsprocedure wordt opgestart, moet elke partij binnen een bepaalde termijn haar standpunt kenbaar maken en daarbij alle nodige documenten en inlichtingen voegen. De CRM-geschillencommissie neemt binnen een bepaalde termijn (behalve in spoedgevallen, 2 tot 3 maanden) een bindende beslissing. De kosten van de aanhangigmaking bij de commissie, die bij de aanvang van het geschil forfaitair worden vastgesteld, kunnen ten laste worden gelegd van de in het ongelijk gestelde partij.

4.14. HOOFDSTUK 16 – TRANSPARANTIE EN MOTIVERING

198. De CREG is van oordeel dat de regels inzake transparantie zoals vastgesteld door Elia in de voorgestelde werkingsregels ontoereikend zijn. Meer specifiek is de CREG het niet eens met het in § 896 van het voorstel verankerde algemene beginsel waarin is bepaald dat de vertrouwelijkheid van de in het kader van het CRM meegedeelde informatie de regel zou zijn.

199. Aangezien het gaat om een subsidieregeling van de overheid met een aantal openbare dienstverplichtingen, is het daarentegen van essentieel belang de maximale transparantie van de relevante CRM-gerelateerde informatie te waarborgen, behalve wanneer een dergelijke publicatie bij wet is verboden. Deze transparantie moet met name de goede werking en aantrekkelijkheid van het CRM waarborgen, de kans op betwisting beperken en een doeltreffende controle op het CRM en uitwisselingen waarborgen.

200. Bovendien acht de CREG het onontbeerlijk om een motiveringsplicht in hoofde van Elia in te voeren, zowel ten aanzien van de CRM-actoren als ten aanzien van de CREG. Enerzijds moet Elia aan de CRM-actoren de feitelijke en/of juridische gronden meedelen waarop haar beslissing is gebaseerd, zodat zij de redenen voor de negatieve beslissing (betreffende prekwalificatie, veilingen enz.) beter kunnen begrijpen en hun situatie ten opzichte van de andere CRM-actoren beter kunnen inschatten. Anderzijds acht de CREG het belangrijk dat Elia de CREG op een duidelijke en begrijpelijke manier de informatie verstrekt die zij nodig heeft voor haar controle zoals bepaald in artikel 7*undecies*, § 13 van de elektriciteitswet.

201. In dit verband merkt de CREG op dat de Europese Commissie in haar beslissingen over capaciteitsmechanismen de vereiste inzake transparantie voortdurend in herinnering brengt. Volgens de Commissie (zie met name Besluit SA. 39621 2015/C van 8 november 2016) moet transparantie immers (i) toelaten dat de deelnemers bij georganiseerde veilingen in hun aan- en verkoopstrategie rekening houden met de gepubliceerde informatie, (ii) zorgen voor samenhang tussen de primaire en de secundaire markt en (iii) toelaten om de controle van de regulator (de CREG) te versterken door deze meer informatie te verschaffen teneinde mogelijke pogingen tot prijsmanipulatie te identificeren,

in het bijzonder met het oog op de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in artikel 7*undecies*, § 12 van de Elektriciteitswet.

202. Bovendien merkt de CREG op dat in punt 3.2.7 van de richtsnoeren inzake staatssteun voor milieubescherming en energie uitdrukkelijk is bepaald dat bepaalde informatie onbeperkt ter beschikking van het grote publiek moet worden gesteld wanneer de steun meer bedraagt dan 500.000 euro. Deze informatie omvat met name de identiteit van elke begunstigde van steun, de datum van toekenning en het type van de betrokken onderneming (kmo/grote onderneming). Om aan deze eisen te voldoen is het derhalve van essentieel belang dat de naam van de geprekwalificeerde CRM-kandidaat van wie de offerte werd geselecteerd, wordt bekendgemaakt.

203. Gelet op deze eisen is de CREG dan ook van mening dat het voorstel van Elia met betrekking tot hoofdstuk 16 moet worden aangevuld met de bepaling dat diverse geïndividualiseerde informatie in het kader van het veilingverslag moet worden gepubliceerd. Dit geldt in het bijzonder voor *Opt-out-volumes*, *Dummy Bids*, alsook voor de geselecteerde offertes in de Veiling.

204. De CREG benadrukt evenwel dat alle informatie die Elia moet publiceren, nader zal worden gespecificeerd in de latere versies van de werkingsregels, met inbegrip van de secundaire markt en de beschikbaarheid van capaciteiten.

4.15. BEHANDELING VAN GEAGGREGEERDE CMU MET EEN MEERJARENCONTRACT

205. Om de opgenomen Leveringspunten in een Geaggregeerde CMU te laten genieten van gelijke voorwaarden voor toegang tot een meerjarencontract, bepaalt artikel 5, § 1, van het ontwerp van het koninklijk besluit tot vaststelling van de investeringsdrempels en de criteria voor de in aanmerking komende investeringskosten en de klasseringsprocedure dat de beheerder van een geaggregeerd aanbod waarvoor de CREG verschillende mogelijke combinaties van capaciteiten heeft geïdentificeerd die recht geven op classificatie in verschillende capaciteitscategorieën, de mogelijkheid heeft om een van deze combinaties te kiezen. Indien dit bod tijdens de veiling wordt geaccepteerd, wordt het Nominale Referentievermogen dat hoort bij de gekozen combinatie gecontracteerd.

206. Om ook deze CMU te laten profiteren van de voordelen van aggregatie, moet ze jaarlijks, tijdens de duur van het (meerjaren-)contract, de mogelijkheid hebben om zich te associëren met "Geassocieerde Leveringspunten" om haar reductiefactor te verbeteren, maar zonder dat dit een effect heeft op het nominale referentievermogen van de gecontracteerde CMU. De resulterende extra capaciteit kan voor een jaarcontract op de capaciteitsmarkt worden aangeboden.

Het voorstel voor de Werkingsregels houdt volgens de CREG onvoldoende rekening met dit scenario.

207. De implementatie van dit systeem vereist bijgevolg de volgende aanpassingen:

- Het concept van "Geassocieerd Leveringspunt" is aan de definities toegevoegd om de geprekwalificeerde leveringspunten aan te duiden die zijn gekoppeld aan een Geaggregeerde CMU die profiteert van een meerjarencontract, met als enig doel de Reductiefactor te verbeteren (hoofdstuk 3).
- Er wordt gespecificeerd dat een Geassocieerd Leveringspunt geen deel kan uitmaken van of geassocieerd kan worden met een andere CMU (§ 66).
- De bijbehorende leveringspunten rechtvaardigen de aanpassing van de Reductiefactor van de CMU. Het is daarom de bedoeling dat ze aan Elia zullen worden meegedeeld in het kader van de Prekwalificatieprocedure (§ 73, tabel 2) en de actualisering van CMU-gegevens (§ 197, derde streepje).

- In het kader van deze Prekwalificatieprocedure wordt ook voorzien dat de CMU twee Reductiefactoren meedeelt, één met betrekking tot enkel de Leveringspunten waaruit de CMU (waarvoor een Meerjarencontract wordt aangevraagd) bestaat en één met betrekking tot de Leveringspunten en de Geassocieerde Leveringspunten. (§ 73, tabel 2).
- In de paragraaf met betrekking tot het Nominale Referentievermogen (5.4.1.) wordt gespecificeerd dat bij de bepaling ervan geen rekening wordt gehouden met de bijbehorende afleverpunten.
- De verhoging van de Reductiefactor van een CMU als gevolg van de associatie geeft aanleiding tot een verhoging van het in aanmerking komende volume voor een enkele Periode van Capaciteitslevering (§ 159). Dit Resterende In aanmerking komende volume kan door CMU worden aangeboden op de primaire markt of op de secundaire markt voor maximaal één van de Periode van Capaciteitslevering.
- Als de CRM-actor niet antwoord op de vraag van Elia om zijn prekwalificatie te vernieuwen, zelfs indien de CMU automatisch geprekwalificeerd is, dan worden de Geassocieerde Leveringspunten niet langer in rekening gebracht en wordt de Reductiefactor bijgevolg aangepast (§ 174).
- §§ 191 en 192 specificeren de modaliteiten voor het aanpassen van de lijst van Leveringspunten die zijn geassocieerd met de CMU.
- In § 239 wordt gespecificeerd dat alleen Leveringspunten van een CMU kunnen profiteren van een meerjarig Capaciteitscontract.
- De Werkingsregels bepalen dat het Capaciteitscontract een bijlage bevat met de lijst van Geassocieerde Leveringspunten die de verhoging van de reductiefactor rechtvaardigen (hoofdstuk 7).
- In hoofdstuk 8 wordt gespecificeerd dat de *preleverings*controle rekening houdt met de Geassocieerde Leveringspunten.
- Als onderdeel van de beschikbaarheidscontrole (hoofdstuk 9) wordt gespecificeerd dat de Leveringspunten die zijn gekoppeld aan de CMU op dezelfde manier in aanmerking worden genomen als de Leveringspunten van de CMU. Op deze manier wordt bij de bepaling van de beschikbare capaciteit (punt 9.4.3.2.) en de beschikbaarheidstesten (punt 9.5.) rekening gehouden met deze twee soorten Leveringspunten. Er kan ook een onbeschikbaarheid worden aangekondigd met betrekking tot het Nominale Referentievermogen van de Bijbehorende Leveringspunten (§ 393).

5. AANPASSINGEN AAN TE BRENGEN AAN DE VOLGENDE WERKINGSREGELS

208. De CREG verzoekt Elia om de volgende wijzigingen aan te brengen aan het Voorstel van de Werkingsregels die zij de CREG in 2022 zal voorleggen.

5.1. AANPASSINGEN MET BETREKKING TOT HET HELE DOCUMENT

209. Elia wordt verzocht om de volgende aanpassingen door te voeren:

- de coherentie van de Franstalige en Nederlandstalige versies bewaken en zorgen voor volledige overeenstemming van beide versies;
- de meeteenheden systematisch vermelden;
- de vermeldingen in Euro uniformiseren;
- de verwijzingen naar wetten en koninklijke besluiten verduidelijken door in voorkomend geval het artikel, de § en het lid te vermelden;
- de formulering van de afrondingsregels te uniformeren in de lijn van de formulering vermeld in § 726 van het Voorstel;
- het gebruik van de generieke term "CRM-Actor" vermijden wanneer de marktspeler nauwkeuriger kan worden gespecificeerd.

5.2. PUNCTUELE AANPASSINGEN

5.2.1. Prekwalificatie

210. In § 91 van het Voorstel zijn de beginselen voor controle door Elia van de elementen in het prekwalificatiedossier uiteengezet. Er wordt ook verwezen naar een beschrijving van de analyse die in bijlage 18.1.13 is opgenomen.

De CREG is van oordeel dat bij de volgende versie van de werkingsregels in de voornoemde bijlage een schema moet worden opgenomen van de procedures die worden gevolgd wanneer bij de CREG een verzoek om klassering in een capaciteitscategorie wordt ingediend, gelijktijdig met de indiening van een prekwalificatiedossier, in het bijzonder bij de intrekking van een aansluitpunt van de CMU na de ontwerpbeslissing van de CREG.

211. Punt 5.7 van het Voorstel bevat bepalingen betreffende de prekwalificatiemodule van de CRM IT-interface. Het Voorstel bevat echter ook een punt 2.6 over de CRM IT-interface en de informatica-eisen.

Volgens de CREG kunnen beide punten zeer goed worden samengevoegd en kan de tekst bij hoofdstuk 2 van de werkingsregels worden ondergebracht. De CREG verzoekt Elia om hier rekening mee te houden bij het uitwerken van haar voorstel van werkingsregels voor 2022.

5.2.2. Veilingen

212. In punt 6.3.2 zijn de modaliteiten en de procedure om de netbeperkingen in aanmerking te nemen (zowel die van het transmissienet als die van de distributienetten en van Fluxys). Reeds bij de

initiële versie van het voorstel van werkingsregels heeft de CREG aan Elia aangegeven dat dit punt volledig moest worden herwerkt in die zin dat de structuur zich volledig onderscheidt van de andere delen van het Voorstel en niet zo leesbaar is doordat de tekst niet systematisch is onderverdeeld in paragrafen. Dit deel wordt bovendien gekenmerkt door talloze herhalingen.

Elia wordt verzocht om een grondig herwerkte versie van dit onderdeel op te stellen bij het volgende voorstel van werkingsregels.

5.2.3. Controle inzake beschikbaarheid

213. In hoofdstuk 8, punt 8.6.2., wordt verwezen naar gebruikmaking van de secundaire markt om de gecontracteerde capaciteiten van een virtuele CMU naar een bestaande CMU over te dragen via de secundaire markt.

Rekening houdend met het bijzondere karakter van deze werkwijze, lijkt het opportuun om te voorzien in specifieke regels voor deze situatie (waarbij de overdracht waarschijnlijk moet worden onderworpen aan minder strikte regels dan bij "normale" transacties op de secundaire markt).

In het volgende voorstel van werkingsregels wordt Elia verzocht om specifieke regels op te stellen die gelden voor transacties op de secundaire markt met het oog op de overdracht van de gecontracteerde capaciteit van een virtuele CMU naar een bestaande CMU.

5.2.4. Secundaire markt

214. In §§ 557 en 558 van het Voorstel wordt de intrekking van een beurs door de lastgever(s) ervan geregeld, evenals de gevolgen hiervan voor toekomstige transacties. Het in de tekst voorgestelde onderscheid tussen een intrekking door één lastgever en een intrekking door de twee lastgevers is onbegrijpelijk, evenals de manier waarop de termijnen zijn vastgesteld.

Voor het opstellen van de versie voor 2022 verzoekt de CREG Elia om de formulering van deze bepalingen opnieuw te bekijken zodat ze deze duidelijk en ondubbelzinnig zijn.

215. § 570 van het voorstel stelt het volgende:

"De Gecontracteerde Capaciteit voor deze Transactie is het resultaat van alle eerdere transacties op de Secundaire Markt die met succes zijn goedgekeurd, dienovereenkomstig aangepast door ELIA in overeenstemming met sectie 10.6. "

Ondanks besprekingen hierover tussen de CREG en Elia, is de CREG van mening dat deze bepaling nog steeds onduidelijk is.

Elia wordt gevraagd om dit te verduidelijken in haar voorstel voor 2022.

216. In § 703 van het Voorstel is bepaald dat bij de ondertekening van het Capaciteitscontract: *"als, voor een Bestaande CMU, het totale bedrag van de Financiële Garanties van de CMU lager ligt dan het Gegarandeerde Bedrag (wegens de in § 688 vastgestelde marge van tien procent), een bijkomende Financiële Garantie moet worden verleend overeenkomstig de in § 647 beschreven procedure"*. De CREG merkt evenwel op dat § 688 specifiek bepaalt dat in dat geval een bijkomende financiële garantie wordt gevraagd, waardoor deze § 703 overbodig lijkt.

Voor het Voorstel voor 2022 verzoekt de CREG Elia om het nut van het behoud van deze bepaling te beoordelen, en in voorkomend geval het behoud ervan te rechtvaardigen.

217. De term "partijen" wordt gebruikt om de Verkoper en de Koper van een Verplichting op de secundaire markt aan te duiden. Deze term is niet specifiek genoeg.

Bij de volgende versie van de werkingsregels wordt Elia verzocht om het concept "*partijen van de secundaire markt*" te gebruiken (en definiëren).

218. Een kennisgeving van de tijdelijke uitdienstneming/vermindering van de capaciteit bij de berekening van het aan te kopen volume tijdens veiling T-1 houdt geen rekening met de aankondigingsdatum van de verzaking aan de tijdelijke buitenwerkingstelling/vermindering. Een aankondiging die is gedaan tussen 1 november en 1 juli heeft effect vanaf de tiende werkdag na de kennisgeving. Het is dus mogelijk dat de capaciteit waarvoor een Opt-out is aangekondigd wegens tijdelijke uitdienstneming/vermindering wordt aangeboden vanaf de eerste dag van het leveringsjaar.

Elia wordt verzocht om de werkingsregels van de secundaire markt zodanig aan te passen dat haar capaciteiten eraan kunnen deelnemen.

219. In punt 10.4.7. (Transactieperiode), de periode die een transactie bestrijkt, bestaat ofwel uit één of meerdere kalenderdagen, ofwel uit één of meerdere opeenvolgende uren van eenzelfde kalenderdag.

Elia werd gevraagd om te voorzien in de mogelijkheid om een transactie te verrichten voor bepaalde uren van de dag gedurende meerdere opeenvolgende dagen teneinde de kennisgeving van de transacties te vergemakkelijken.

220. In punt 10.6.3. (Impact van de transactie op de Gecontracteerde Capaciteiten van de CMU van de Verkoper van een Verplichting), het moment van de effectieve overdracht van de verplichting is niet duidelijk vastgesteld.

Elia wordt verzocht om te verduidelijken op welk moment de effectieve overdracht van de verplichting plaatsvindt.

5.2.5. Modaliteiten van de terugbetalingsverplichting

221. In § 731 is vastgesteld dat de geprekwalificeerde CRM-kandidaat in het kader van de preleveringscontrole een NEMO aanwijst die actief is op de Belgische *day-ahead*markt, en aangeeft dat bij ontstentenis ervan de gebruikte *fallback*-waarde de *day-ahead*marktprijs is, vastgesteld als de Belgische referentieprijs berekend door Elia.

Na een opmerking van de CREG met betrekking tot de miskennis van de bepaling van artikel 2, § 2, lid 3, van het koninklijk besluit betreffende de criteria voor deelname van de onrechtstreekse buitenlandse capaciteit, heeft Elia toegevoegd dat deze regel is geformuleerd "onverminderd" dit artikel. Deze aanpassing is ontoereikend aangezien ze de regels niet verduidelijkt, noch de *fallback*-oplossing die van toepassing is op haar capaciteiten.

Bij de volgende versie van de Werkingsregels wordt Elia verzocht om de regels die worden toegepast op indirecte buitenlandse capaciteiten bij het aanwijzen van een NEMO te verduidelijken.

5.2.6. Financiële garantie § 879

222. Hoewel hoofdstuk 15 tot doel heeft om alle *fallback*-procedures uiteen te zetten, is de procedure met betrekking tot de financiële garantie in het hoofdstuk over deze financiële garantie opgenomen.

Bij de volgende versie van de werkingsregels wordt Elia verzocht om de fallback-procedure met betrekking tot de financiële garantie opnieuw op te nemen in hoofdstuk 15.

5.2.7. Transparantie

223. In punt 9.3. Niet-beschikbare capaciteit is bepaald dat "*Elke dag tijdens de Periode van Capaciteitslevering noteert Elia voor elke CMU de laatste geaccepteerde waarde voor de Maximaal Resterende Capaciteit genotifieerd voor 11:00 als Maximaal Resterende Capaciteit DA(CMU,t) van de volgende dag*".

Er kan een grafiek die de evolutie van deze Maximaal Resterende Capaciteit weergeeft, worden opgenomen in een verslag over het afgelopen leveringsjaar.

6. CONCLUSIE

Gelet op de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, in het bijzonder artikel *7undecies*, § 12;

Gelet op het voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme dat Elia op 13 november 2020 aan de CREG heeft overgemaakt, samen met het verslag van de raadpleging van de netgebruikers tussen 28 augustus en de 25 september 2020;

Gelet op het nieuwe voorstel van werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme dat Elia op 30 april 2021 aan de CREG heeft overgemaakt;

Gelet op de openbare raadpleging die de CREG tussen 30 april 2021 en 7 mei 2021 heeft georganiseerd;

Gelet op het schrijven van de Minister bevoegd voor Energie aan de CREG van 1é mei 2021, betreffende de verbintenissen inzake de energietransitie.

Overwegende dat de CREG, overeenkomstig artikel *7undecies*, § 12 van de Elektriciteitswet, de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme moet opstellen en uiterlijk op 15 mei 2021 op haar website moet publiceren;

Overwegende dat de voorgestelde Werkingsregels in overeenstemming zijn met de algemene doelstellingen die hun zijn toegewezen door de wet van 29 april 1999;

Overwegende het feit dat de minimale inhoud van de Werkingsregels, bepaald door artikel *7undecies*, § 12, al. 3, van de wet van 29 april 1999, vermeld is in de voorgestelde Werkingsregels;

Overwegende dat de voorgestelde Werkingsregels moeten worden gewijzigd, om de redenen en voor zover uiteengezet in hoofdstuk 4, alsook om de leesbaarheid en consistentie tussen de Franse en de Nederlandse versie te verbeteren, en overlappingsen te voorkomen;

Overwegende, gezien de datum van invoering van de Werkingsregels en de wettelijke termijn voor de publicatie van de exploitatievoorschriften, dat bepaalde verbeteringen van genoemd voorstel, uiteengezet in hoofdstuk 5, bij deze beslissing niet kunnen worden opgenomen, maar zal moeten worden geïmplementeerd in de versie voor het Voorstel van 2022 van de Werkingsregels;

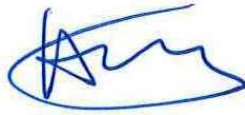
beslist de CREG om de werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme, die in bijlage 1 zijn opgenomen, vast te stellen.

****

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. voorzitter van het directiecomité

BIJLAGE 1

Werkingsregels van het capaciteitsvergoedingsmechanisme

BIJLAGE 2

Consultatierapport